VATAN TUYG`USI HAR NARSADAN USTUN

O'ZBEKISTON "MILLIY TIKLANISH" DEMOKRATIK PARTIYASI

MILLIY TIKLANISH

14 (23) 2009 йил 8 апрель, чоршанба • Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг ижтимоий-сиёсий газетаси e-mail: milliyt@sarkor.uz

Аёл ва жамият

Жамиятни оиласиз, оилани эса аёлларсиз тасаввур қилиш қийин. Чунки аёл оила ва жамият кўрки, авлодлар бардавомлигини таъминловчи риштадир. Бугун юртимизда хотин-қизларнинг ижтимоий сиёсий фаоллигини кучайтириш, таълим ва малака даражасини оширишга кенг эътибор қаратиш давлатимиз сиёсатининг устувор йўналишларидан бирига айланган.

➔ 3-бет

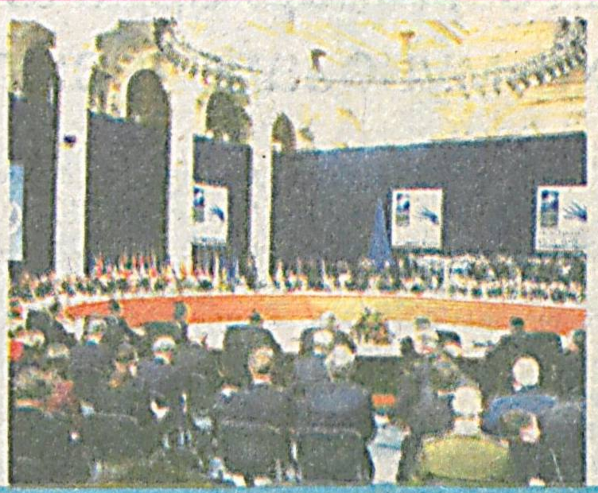

Инқирозга қарши кураш

2008 йилда бошланиб, кўлами тобора чуқурлашиб бораётган жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозининг сабаб ва оқибатларини тўғри баҳолаш ҳамда шу асосда унга қарши самарали чоралар дастурини ишлаб чиқиш масаласи дунё миқёсида энг долзарб масалага айланмоқда.

➔ 7-бет

Ортиқ уста ясаган сандиқлар

Сандиқчилик касб-кори кўп йиллик тарихга эга. Ундан аждодларимиз, ота-боболаримиз уй-рўзғор буюми сифатида кенг фойдаланишган.

➔ 8-бет

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИ

«Ягонасан, муқаддас Ватан!» Республика кўрик-танловини ўтказиш тўғрисида

Барчамиз учун бир умр севиб, ардоқлаб, кўзимизга тўтиё қилиб яшайдиган муқаддас макон бўлмиш она Ўзбекистонимизни улуғлаш, уни кўз қорачиғидек асраш, шаъну шарафини ҳимоя қилиш ва юксалтириш, шу олий мақсад йўлида фидо бўлиб яшаш каби эзгу туйғуларни униб-ўсиб келаётган ёш авлод қалбида камол топтириш, Ватанга садоқат, унинг тақдири учун дахлдорлик ҳисси билан йўғрилган мазмунан теран, бадиий етук қўшиқлар яратишни рағбатлантириш ҳамда уларни халқимизнинг маънавий мулкига айлантириш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, «Ўзбекнаво» эстрада бирлашмаси, Республика Маънавият тарғибот маркази, Ёзувчилар ва Бастакорлар уюшмалари ҳамда Ўзбекистон Миллий телерадиокомпаниясининг 2009 йилдан бошлаб ҳар йили «Ягонасан, муқаддас Ватан!» республика кўрик-танловини ўтказиш ҳақидаги таклифи маъқуллансин.

2. «Ягонасан, муқаддас Ватан!» республика кўрик-танлови ташкилий қўмитаси таркиби ва кўрик-танлов низоми 1- ва 2- иловаларга мувофиқ тасдиқлансин.

3. «Ягонасан, муқаддас Ватан!» республика кўрик-танлови ташкилий қўмитасининг вазифаси этиб қуйидагилар белгилансин:

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида кўрик-танловнинг туман, шаҳар ва вилоят босқичларини ўтказиш бўйича барча ташкилий ва ижодий ишларни мувофиқлаштириш;

кўрик-танловни юқори савияда ўтказиш учун амалий ёрдам кўрсатиш, жумладан, жойларга тажрибали режиссёрлар, таниқли санъаткорлар, бастакорлар, шоирлар ва малакали мутахассисларни ижодий сафарга юбориш;

санъат оламига кириб келаётган истеъдодли ёшлар томонидан ижро этилган, ор-номус, қадр-қимmat, ғурур ва ифтихор каби олижаноб туйғуларни тараннум этадиган, юксак гражданлик руҳидаги қўшиқларга алоҳида эътибор қаратиш.

4. Жойларда «Ягонасан, муқаддас Ватан!» кўрик-танловини тайёрлаш ва юқори савияда ўтказишни таъминлаш мақсадида Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларига Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси ўринбосари, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларининг ижтимоий-иқтисодий масалалар бўйича ўринбосарлари раҳбарлигида комиссиялар тузиш вазифаси топширилсин.

5. Белгилаб қўйилсинки:

кўрик-танловнинг республика якуний босқичига тайёргарлик кўриш, тарғибот қилиш ҳамда уни ўтказиш билан боғлиқ харажатлар Маданият ва спорт ишлари вазирлигига ажратиладиган маблағлар доирасида амалга оширилади;

кўрик-танлов ғолибларини пул мукофотлари билан тақдирлаш харажатлари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг захира жамғармаси ҳисобидан қопланади.

6. Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими, Олий ва ўрта махсус таълим вазирликлари, Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, Мудофаа вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, «Ўзбекнаво» эстрада бирлашмаси тасарруфидаги ташкилотларнинг ушбу кўрик-танловнинг саралаш босқичларини ўз маблағлари ҳисобидан ўтказиши маълумот учун қабул қилинсин.

7. Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри бўйича кўрик-танловни тайёрлаш ва ўтказиш ҳамда ғолибларнинг республика якуний босқичида иштирок этишини таъминлаш билан боғлиқ барча харажатлар маҳаллий ҳокимликларнинг бюджетдан ташқари ва ҳомийлар маблағлари ҳисобидан амалга оширилиши белгилаб қўйилсин.

8. Тошкент шаҳар ҳокимлиги республика кўрик-танловининг якуний босқичини ўтказиш, ғолибларни тақдирлаш ва улар ижросидаги концерт дастурини намойиш этишда «Туркистон» саройини бепул фойдаланиш учун тақдим этсин.

9. Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги ва бошқа оммавий ахборот воситаларига кўрик-танлов тадбирларини кенг ёритиш тавсия этилсин.

10. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ш.Мирзиёев зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти **И.КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри,
2009 йил 7 апрель

9 АПРЕЛЬ — СОҲИБҚИРОН АМИР ТЕМУР ТАВАЛЛУД ТОПГАН КУН

Аждодлар бунёдкорлиги

хорижий сайёҳлар нигоҳида

Халқимизнинг узоқ тарихи, аждодларимиз босиб ўтган йўлга назар солсак, Соҳибқирон Амир Темур улар орасида ўзига хос ўринга эга эканига гувоҳ бўламиз. Зеро, Юртбошимиз Ислом Каримов "Юксак маънавият — енгилмас куч" асарида муносиб эътироф этганларидек: "Чунки тенгсиз азму шижоат, мардлик ва донишмандлик рамзи бўлган бу мумтоз сиймо буюк салтанат барпо этиб, давлатчилик борасида ўзидан ҳам амалий, ҳам назарий мерос қолдирди, илму фан, маданият, бунёдкорлик, дин ва маънавият ривожига кенг йўл очди".

**Омонулло БЎРИЕВ,
ЎзР ФА Шарқшунослик институти етакчи илмий ходими**

Маълумки XV аср бошларида Амир Темур давлати сиёсий, ҳарбий ва иқтисодий жиҳатдан салоҳияти кучайиб, Ғарбий Европа давлатлари ҳукмдорлари наздида ҳам катта обрў-эътиборга эга бўлди ва улар ўзаро ҳамкорлик муносабатлари ўрнатиш мақсадида Соҳибқирон ҳузурига ўз элчиларини йўллай бошладилар.

Кастилия ва Леон қироли Генрих III де Трастамара (1390-1407) ҳам катта хайрихоҳлик билан Амир Темур ҳузурига ўз элчилари - диншунослик магистри Фра Альфонса Пағом де Санта Мария, Руи Гонсалес де Клавихо ва Гомес де Саласарларни мактуб ва ҳадялар билан юборади. Элчиларга от-уловлар бериб, то пойтахт Самарқандгача ҳар бир манзилда катта иззат икром кўрсатиб борадилар.

Кастилия қироли элчилари 1404 йил 21 августда Термит (Термиз) шаҳри ёнида Амударёдан ўтиб Мовароуннаҳр ҳудудига қадам қўйганлар ва қайтишда Бухоро орқали юриб, 10 декабрда Омўя гузари орқали яна шу дарёдан Хуросон томон ўтганлар. Уларнинг Мовароуннаҳрда турган вақтлари жами уч ой ва йигирма кунни ташкил қилиб, асосан куз фаслига тўғри келган.

Ушбу элчиликда бевосита қатнашган Руи Гонсалес де Клавихо ушбу сафар ҳақида батафсил кундалик ёзиб борган ва у фанда "Самарқандга Амир Темур саройига саёҳат кундалиги" номи билан танилган.

(Давоми 5-бетда)

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

Ижроия қўмита йиғилиши

ЎзМТДП МК Ижроия қўмитасининг 6 апрель куни бўлиб ўтган йиғилишида ҳудудий партия ташкилотлари томонидан партия Марказий Кенгаши пленумлари қарорларининг бажарилиши, ЎзМТДП ташкилотлари фаолиятини янада кучайтириш концепцияси ва партия кенгашларининг жамоатчилик билан алоқасини мустаҳкамлаш масалалари кўриб чиқилди.

Йиғилишда партия МК Ижроия қўмитаси раиси Ахтам Турсунов янгиланган Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг дастлабки пленумларидаёқ ЎзМТДП фаолиятининг ўзига хос жиҳатлари ва иш услублари ҳақида тегишли қарор қабул қилинганлигини алоҳида таъкидлаб, жумладан шундай деди: — Партиямиз жамиятимизда кечаётган барча сиёсий, ижтимоий, иқтисодий ва маданий-маънавий жараёнларнинг ичига чуқур кириб бориши ва сиёсий куч сифатида атрофимизда бўлаётган воқеаларга ўз муносабати ва нуқтаи-назарини билдириб бориши ва амалий ишлар билан мамлакатимиз миллий манфаатларига хизмат қилиши лозим. ЎзМТДП ўтказаётган оммавий-сиёсий тадбирларнинг таъсирчанлигини кучайтириш ва номигагина тадбир ўтказишдан воз кечиш мақсадида – тадбирлар давомида партия Дастуридан келиб чиқиб миллий қадриятларимиз билан боғлиқ кўргазмалар ташкил қилиш, истеъдодли ёш ҳунармандлар, рассомлар, усталарнинг асарларини, санъаткорларни жалб қилган ҳолда турли театрлаштирилган саҳналар ва куй-қўшиқлар намойиш қилиш белгиланган эди. Буларнинг барчаси партия ғоя-мақсадларини таъсирчан тарғиб қилинишига олиб келишини тажрибамизда кўрдик. Лекин, барча партия ташкилотлари ҳам тарғиботнинг бундай самарали усулидан фойдаланаётгани йўқ. Фаолиятимизнинг асосий мезони фақат тадбирлар сони билан эмас, унинг самараси ва натижаси билан ўлчанишини ҳеч қачон унутмаслигимиз керак.

Ижроия қўмита йиғилишида шу йилнинг декабрь ойида Олий Мажлис Қонунчилик палатасига ва халқ депутатлари маҳаллий кенгашларга бўлиб ўтадиган сайловларга тайёргарлик кўриш иш режаси асосида партия фаолиятини янада кучайтириш концепцияси муҳокама қилинди. Ушбу масала юзасидан ЎзМТДП МК Ижроия қўмитаси аъзоларидан У.Муҳаммадиев, А.Эшмуродов, Ж.Сафоев, партия МК аъзолари У.Жалменов, И.Коренёв, З.Мунавваров, И.Арипов ва бошқалар ўз фикр-мулоҳазалари ва таклифларини билдиришди.

Йиғилишда мамлакатимизда сиёсий жараёнлар кучайиб бораётган ҳозирги пайтда партиянинг жамоатчилик билан алоқаларини кучайтириш ва бунда оммавий ахборот воситалари кучи ва имкониятидан самарали фойдаланиш, партия матбуот нашри – "Миллий тикланиш" газетасида партия ичида кечаётган баҳс-мунозараларни ва айрим партия ташкилотлари фаолиятида кузатилаётган камчиликларни "Ўз ўзини танқид" рукни остида ёритиш, партиялараро ғоялар курашини акс эттириш зарурлиги алоҳида таъкидланди.

ЎзМТДП МК Ижроия қўмитаси муҳокама қилинган барча масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди.

ЎЗ МУХБИРИМИЗ

ЎЗ-ЎЗИНИ ТАНҚИД

Партия ташкилотларида нега ташаббус етишмаяпти?

жойларда бўлиб ўтган семинарларда айни шу муаммо устида баҳс-мунозара юритилди

Аввал хабар қилинганидек, ЎзМТДП Марказий Кенгаши Ижроия қўмитаси мамлакатимизнинг барча минтақавий партия ташкилотларида ЎзМТДПдан сайланган маҳаллий кенгашлар депутатлари, партия фаоллари, ҳудудий кенгашлари Ижроия қўмитаси ходимларининг ижтимоий-сиёсий ва ҳуқуқий билимларини ошириш бўйича ўқув-семинарлар ўтказмоқда.

Баҳс-мунозара шаклида ўтаётган анжуманларда сўзга чиққан партия ташкилотлари раҳбарлари, партиядан сайланган барча даражадаги депутатлар ЎзМТДП фаолиятини танқидий таҳлил қилиб, асосий эътиборни йўл қўйилаётган хато-камчиликларга ва партия олдида турган вазифаларга қаратишмоқда.

Жумладан, ЎзМТДП Қашқадарё, Наманган ва Самарқанд вилоят кенгашларида бўлиб ўтган семинарларда сўзга чиққан партия МК Ижроия қўмитаси раиси А.Турсунов, дастлаб Президентимиз Ислом Каримовнинг **"Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари"** номли китобида илгари сурилган мақсад-вазифалар ва бутун дунёда кечаётган молиявий-иқтисодий инқироз ва унинг мамлакатимизда олдини олиш ва таъсирини юмшатиш бўйича давлатимиз раҳбари олиб бораётган сиёсат хусусида иштирокчиларга батафсил маълумот берди ва бу борада Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси ташкилотлари ва аъзолари ҳамда партиядан сайланган депутатлар олдида турган вазифалар хусусида тўхталди.

(Давоми 2-бетда)

ALOQABANK – ЮКСАКЛИККА ИНТИЛГАНЛАР УЧУН

ПАРТИЯ ҲАЁТИ ВА ДЕПУТАТЛИК БИРЛАШМАЛАРИ

ЎЗ-ЎЗИНИ ТАНҚИД

Партия ташкилотларида нега ташаббус етишмаяпти?

жойларда бўлиб ўтган семинарларда айни шу муаммо устида баҳс-мунозара юритилди

(Давоми. Боши 1-бетда)

— Сиёсий партия сифатида мамлакатимизда кечаётган барча ижтимоий-сиёсий жараёнларга ўз нуқтаи-назаримизни очиқ-ошкор билдиришимиз керак,- деди, жумладан ўз сўзида партия раҳбари. — Лекин, айрим партия ташкилотлари ва уларнинг етакчилари, айниқса бевосита жойларда фаолият кўрсатаётган партиямиздан сайланган маҳаллий кенгашлар депутатлари, партия гуруҳлари юртимиз ва халқимиз ҳаётига дахлдор муҳим вазифаларни ҳал қилишда иштирок этишда етарли даражада ташаббус кўрсатмаяптилар. Ҳали-ҳамон партия Марказий Кенгашидан кўрсатма кутиш, атрофда бўлаётган воқеаларга нисбатан бефарқлик, ўзибўларчилик ҳолатлари учраб турибди.

— Бундан ташқари,- деб ўз сўзини давом эттирди партия раҳбари, - ЎзМТДП бошланғич партия ташкилотларини тузиш, партия аъзолари ва хайрихоҳлари сафини кенгайтириш, партия ижтимоий қатламини мустаҳкамлаш, оммавий-сиёсий тадбирлари сони ва сифатини кучайтириш, ўтказилаётган тадбирлар самарадорлиги ва таъсирчанлигини ошириш юзасидан олиб борилаётган ишлар қониқарли даражада эмас. Шундай партия ташкилотлари ҳам борки ойида бирор марта ҳам кўзга кўринарли тадбир ўтказмаган.

Партия ташкилотларининг оммавий ахборот воситалари билан ўзаро алоқаси ва ҳамкорлиги етарли даражада эмас-, деди жумладан нотиқ.

— Партия ташкилотлари етакчилари Ватанимиз миллий манфаатларига дахлдор масалаларда ўз позицияларини кенг жамоатчиликка етказиш ва билдиришда ташаббус кўрсатмаяптилар. Улардаги мавжуд камчиликларнинг барчаси охир-оқибатда партиянинг одамлар орасидаги обрў-эътиборига салбий таъсир кўрсатади. Партия ташкилотлари ўтказаётган тадбирларда ЎзМТДП Дастурида белгиланган вазифалар, ғоя ва мақсадларнинг ўзига хос жиҳатларини, партиянинг бош ғояси бошқа партиялар ғояларидан қайси жиҳатлари билан фарқланишини аниқ-равшан одамларга тушунтириб беришлари ҳамда ғояни амалий ишлар билан ҳаётда ўз ижобатини топишига интилишлари зарур,-деб алоҳида таъкидлади партия раҳбари.

"Давлат бошқарувини янгилаш ва янада демократлаштириш ҳамда мамлакатни модернизация қилишда сиёсий партияларнинг ролини кучайтириш", "Ҳокимият бўлиниши тамойили ва давлат ҳокимияти вакиллик органларини шакллантиришда сиёсий партияларнинг ўрни ва роли", "Давлат ҳокимияти вакиллик органларига сайловларнинг ҳуқуқий асослари", "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили" Давлат дастурининг моҳияти ва унинг ижросини таъминлаш юзасидан ЎзМТДПнинг вазифалари" ҳамда партия ҳаёти ва фаолиятини ташкил этиш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинган семинарларда яна бири ЎзМТДП Тошкент шаҳар кенгашида бўлиб ўтди. Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари юқоридаги масалалар юзасидан маърузалар қилишгандан сўнг, Тошкент шаҳри туманлари партия ташкилотлари фаолияти таҳлил қилинди. Хусусан, партиянинг Ҳамза, Яккасарой, Учтепа туман кенгашлари аҳоли ўртасида оммавий-сиёсий тадбирлар ўтказишда оқсоқлик қилаётганлиги, Сергели, Яккасарой, Чилонзор тумани партия ташкилотлари эса аъзолик бадалларини йиғиш ва партия аъзолари сонини кўпайтириш бўйича етарли даражада иш олиб бормаётганликлари танқид қилинди ва фаолиятни тубдан ўзгартириш чора-тадбирлари белгилаб олинди.

Жойларда бўлиб ўтаётган семинарларда партия кенгашлари фаолияти чуқур ва ҳар томонлама танқидий таҳлил қилинмоқда. Таҳлилий маълумотлардан шу нарса кўриниб турибдики, интилиш ва изланиш билан ишлаётган айрим партия ташкилотлари фаолиятида мудроқлик ва лоқайдлик мавжуд. Масалан, ЎзМТДП Сирдарё вилояти Боёвут туман кенгаши, Наманган вилояти Учқўрғон туман кенгаши, Самарқанд вилояти Пайариқ тумани кенгаши, Қашқадарё вилояти Косон туман кенгаши жорий йилнинг январь-март ойи давомида бирор марта ҳам тадбир ўтказмаган.

ЎзМТДП МК Ижроия қўмитаси тайёрлаган таҳлилий маълумотларда айтилишича, бундай ҳолатни партия Жиззах вилояти Дўстлик, Пахтакор туманлари кенгашлари, Хоразм вилояти Шовот туман кенгаши, Фарғона вилояти Бешариқ, Фурқат туманлари кенгашлари, Қўқон шаҳар кенгаши, Андижон вилояти Асака туман кенгаши, Навоий вилояти Томди тумани кенгаши, Тошкент вилояти Чирчиқ шаҳар, Оҳангарон туман кенгашлари фаолиятида ҳам кузатиш мумкин.

Қизғин баҳс-мунозаралар билан ўтаётган семинарларда партиядан сайланган маҳаллий кенгашлар депутатлари, ЎзМТДП туман ва шаҳар кенгаши Ижроия қўмитаси раҳбарлари сўзга чиқиб, билдирилган танқидлардан зарур хулоса чиқариш ва ишда туб бурилиш ясаш хусусида гапириб, партия фаолиятини кучайтириш бўйича амалий таклифларини ўртага ташлаб, бир қатор муаммоларни ҳам илгари суришди.

Вилоятларда бўлиб ўтган ва ўтаётган семинарларда ЎзМТДП фаолиятини янада жонлантириш, белгиланган вазифаларни қатъият билан ижросини таъминлаш, йўл қўйилган хато ва камчиликларни қисқа фурсат ичида бартараф этиш бўйича тавсиялар ишлаб чиқилиб, тегишли қарорлар қабул қилинмоқда.

СЕМИНАР

Ҳуқуқий ва сиёсий билимларимиз

фаолиятимиз мақсадларига қай даражада жавоб беради

Илья ДИЛЬМАНОВ,
"Milliy tiklanish" мухбири

Айни кунларда ЎзМТДП МК Ижроия қўмитаси томонидан партия ҳудудий кенгашлари Ижроия қўмитаси девони ходимлари, маҳаллий кенгашлар депутатлари ҳамда фаолларининг ҳуқуқий ва ижтимоий-сиёсий билимларини ошириш бўйича жойларда ўқув-семинарлари ташкил этилмоқда.

Жумладан, Бердақ номидаги Қорақалпоқ Давлат университетида Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси Қорақалпоғистон Республикаси кенгаши Ижроия қўмитаси аъзолари, партиядан сайланган Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, халқ депутатлари шаҳар ва туман кенгашлари депутатлари ва партия фаоллари иштирокида бўлиб ўтган ўқув-семинар таклиф ва баҳс-мунозараларга бой бўлди. Уни ЎзМТДП Қорақалпоғистон Республикаси кенгаши Ижроия қўмитаси раиси ўринбосари Кенгесбой Реймов олиб борди.

Семинарда "Давлат бошқарувини янгилаш ва янада демократлаштириш ҳамда мамлакатни модернизация қилишда сиёсий партияларнинг ролини кучайтириш", "Ҳокимият бўлиниши тамойили ва давлат ҳокимияти вакиллик органларини шакллантиришда сиёсий партияларнинг ўрни ва роли", "Давлат ҳокимияти вакиллик органларига сайловларнинг ҳуқуқий асослари", "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили" Давлат дастурининг моҳияти, унинг ижросини таъминлаш юзасидан Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг вазифалари", "ЎзМТДП ҳудудий кенгашлари Ижроия қўмиталари девонида иш юритишни ташкил этиш ва уларни тартибга солиш масалалари" мавзусида маърузалар тингланди.

Семинар иштирокчиларининг ушбу ўқув-семинардан кўзда тутилган мақсад ва вазифалар борасидаги фикрлари билан қизиқдик.

Жамила Ниёзова, ЎзМТДП фракцияси аъзоси:

— Бугунги семинар-тренингдан кутилаётган мақсад партия ходимлари ва фаолларининг малакасини, айниқса уларнинг ҳуқуқий ва ижтимоий-сиёсий билимларини оширишдир. Бундай машғулот, ўқув-семинарларни партиянинг барча туман, шаҳар ва бошланғич ташкилотларида ташкил этишни режалаштирганмиз. Мана шундай тарғибот-ташвиқот ишларини ташкил этиш учун эса партия фаолларидан кучли сиёсий билим, сиёсий онг ва фаоллик талаб этилади. Қолаверса, давлат бошқарув тизими ва принциплари, сиёсий партиялар фаолияти, уларнинг ҳуқуқий асослари ҳокимият бўлиниши тамойили ва давлат ҳокимияти вакиллик органларини шакллантиришда сиёсий партияларнинг ўрни ва роли ҳақида мукаммал билим ва маълумотга эга бўлишлари керак. Маълумки, бу борада катта ўзгаришлар рўй бермоқда. Ўтган йили жорий этилган "Давлат бошқарувини янгилаш ва янада демократлаштириш ҳамда мамлакатни модернизация қилишда сиёсий партияларнинг ролини кучайтириш тўғрисида"ги Конституциявий қонун фаолиятимиз учун кенг имкониятлар очиб берди. Ушбу муҳим ҳужжатнинг барча бандлари амалда ўз ифодасини топиши учун партиямиз аъзолари унинг мазмун-моҳиятини чуқур билишлари, тушунишлари лозим. Бу эса ўз олдимизга қўйган мақсадларимизга эришишимизда хизмат қилади. Шу боис, партиямиз аъзолари, айниқса фаоллари бугунги кунда сиёсий партияларнинг сиёсий тизимда энг муҳим бўғинлардан бири эканлигини яхши англаб олишлари, электорат манфаатини қўллаб-қувватлаш эса асосий бурчлари эканлигини тўғри ҳис этишлари керак. Демак, фақат сиёсий ва ҳуқуқий билимларимизни ошириб бориш орқалигина биз мамлакатимизда юритилаётган сиёсатни мустаҳкамлашда, одамлар орасига ишонч билан кириб боришда юқори самарага эришишимиз мумкин. Бундан ташқари партия ташкилотлари фаолияти танқидий таҳлил қилинмоқда ва навбатдаги вазифалар белгиланмоқда.

Улуғбек Жалменов, ЎзМТДП фракцияси аъзоси:

— Мамлакатимизда давлат бошқарувини янгилаш ва модернизация қилиш борасида кенг кўламли ислоҳотлар амалга оширилмоқда. Сиёсий тизимнинг энг муҳим бўғини - давлат қурилиши ва бошқарув тизими демократик мезон ва талаблар асосида янгидан барпо қилинди. Қонун чиқарувчи, ижро ва суд ҳокимиятининг мустақиллиги ва мутаносиблиги таъминланди. Айниқса, мамлакатимизда икки палатали парламент тизимининг жорий қилиниши тарихимиздан сиёсий соҳадаги ислоҳотларнинг мантиқий давоми ва муҳим воқелик сифатида жой олди. Айниқса сиёсий ислоҳотлар ҳақида гапирганимизда Президентимиз ташаббуси билан қабул қилинган ва жорий этилган Конституциявий қонун давлат бошқарувини янгилаш ва янада демократлаштириш ҳамда мамлакатни модернизация қилишда сиёсий партияларга кенг имкониятлар яратиш билан бир қаторда уларга катта масъулият ҳам юклади. Эндиликда, бизнинг вазифамиз мана шу имкониятдан кенг фойдаланган ҳолда ўз фаолиятимизни бугунги кун талабига жавоб берадиган даражага кўтариш. Бошқача айтганда, бизлар шиддат билан ўзгараётган даврга мослашишимиз, наинки мослашиш, балки ҳаётнинг барча жабҳаларида етакчи кучга айланишимиз керак. Бунинг учун нима қилишимиз зарур? Аввало, партиямиз фаолиятини қайта кўриб чиқишимиз, уни жонлантиришимиз лозим. Янгиланган партиямизнинг ҳаракат Дастурида фаолиятимизни юритиш тартиби аниқ кўрсатилган. Эндиги олдимизда турган асосий масала эса партия ходимлари, дупутатлар ва фаолларнинг ҳуқуқий ва ижтимоий-сиёсий билимларини оширишдир. Бугунги ўқув-семинардан кўзда тутилаётган мақсад ҳам ана шулардан иборат.

Жорий йилда мамлакатимизда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси вилоят, шаҳар ва туманлар кенгашларига бўлиб ўтадиган сайловларга сиёсий партиялар томонидан тайёргарлик ишлари бошлаб юборилган. Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси фуқароларнинг ҳуқуқий билимларини мустаҳкамлаш мақсадида ҳам сайловлар ҳақида қабул қилинган қонунларнинг аҳамиятини тушунтириш бўйича фаолият олиб бормоқда. Зеро, бугунги куннинг ўзи бу борада халқ, яъни сайловчилар билан бирга ишлашда янгича муносабатда бўлишни, фаолиятимизни қайта кўриб чиқишни талаб этмоқда.

Мурод Таженов, ЎзМТДП Қонликўл туман кенгаши Ижроия қўмитаси раиси:

— Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси Қорақалпоғистон Республикаси кенгаши Ижроия қўмитаси, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари ва партиямиз фаоллари иштирокида ташкил этилган ўқув -семинар ҳудудий кенгашлар Ижроия қўмитаси девони ходимлари, депутатлар ҳамда фаолларнинг ҳуқуқий ва ижтимоий-сиёсий билимларини оширишга қаратилганлиги билан жуда катта аҳамиятга эга. Чунки мамлакатимизда олиб борилаётган кенг кўламли ислоҳотлар жарёнида сиёсий партияларнинг, жумладан Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг ўрни ва ролини кучайтириш, халқ орасида нуфузини ошириш, сайловчилар ишончини оқлаш долзарб масалалар сирасига киради. Партиямиз фаолиятида гарчи муайян ютуқлар бўлса-да, лекин ҳали камчиликларимиз ҳам борлигини англаб етдик. Ўйлайманки бугунги семинардан оладиган билим ва кўникмаларимиз фаолиятимиз янада самарали бўлишида ёрдам беради.

Зуҳра Тажихўжаева, ЎзМТДП Қорақалпоғистон Республикаси кенгаши Ижроия қўмитаси девони бош мутахассиси:

— ЎзМТДП Қорақалпоғистон Республикаси кенгаши Ижроия қўмитаси девони ходими сифатида шуни айтмоқчиманки, бугунги тадбирнинг ташкил этилиши айни муддао бўлди. Девон ходимлари, депутатлар ҳамда фаолларнинг ҳуқуқий ва ижтимоий-сиёсий билимлари ва сиёсий тайёргарлигини ошириш ўта муҳим масалалардан бири эди. Партиямиз олдида турган вазифаларни тўлиқ амалга ошириш, партиямиз тарафдорларининг бизга бўлган ишончини янада мустаҳкамлаш, сафимизни кенгайтириш ҳаммамиздан сиёсий ва ҳуқуқий билим ҳамда фаоллик кўрсатишимизни талаб қилади.

Парахат Палимов, ЎзМТДП Қорақалпоғистон Республикаси кенгаши аъзоси:

— Бугунги ўқув-семинар партиямизнинг дастурий мақсадларини амалга оширишда, аҳоли ўртасида тарғибот-ташвиқот ишларини олиб боришда, партия сафига янги аъзоларни жалб қилиш ва электорат манфаатларини ҳимоя қилишда хизмат қилиши аниқ. Семинарда кўтарилган мавзуларнинг барчаси долзарблиги билан муҳим аҳамият касб этади. Иштирокчилар семинар давомида жорий йилда мамлакатимизда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, халқ депутатлари вилоят, шаҳар ва туманлар кенгашларига бўлиб ўтадиган сайловларда сиёсий партияларнинг иштирок этиши билан боғлиқ амалдаги қонунлар ҳақида кенг маълумотга эга бўлишди. Таъкидлаш зарурки, мамлакатимизда олиб борилаётган туб ислоҳотларнинг самарадорлигига эришишда партиямиз ходимлари ва фаолларнинг ҳуқуқий онги ва маданиятини юксалтириш муҳим ўрин тутади. Зеро, партиямиз фаоллигини янада ошириш, аъзоларимиз сиёсий ва ҳуқуқий тафаккурини юксалтириш, барча соҳаларда олиб борилаётган кенг кўламли ислоҳотларни давом эттириш, демократик янгиланиш ва фуқароларнинг давлат бошқарувидаги иштирокини таъминлаш олдимиздаги асосий вазифаларимиздир.

Музокарада сўзга чиққан ЎзМТДП Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси фракцияси раҳбари Бердах Жарекеев, ЎзМТДП Қорақалпоғистон Республикаси кенгаши аъзоси Даврон Қўчқоров ва ЎзМТДП Амударё туман кенгаши Ижроия қўмитаси раиси Худоёр Матёқубов ўқув-семинарда тингланган маърузалар ҳамда уларнинг келгусидаги аҳамияти хусусида ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришди.

ДЕПУТАТ ФАОЛИЯТИ

Чори Қурбоновни бир дунё ташвишни елкасида кўтариб юрадиган инсон сифатида кўпчилик қадрлашади. Ўта камтар бу инсоннинг ўз меҳнат жойи бор - Термиз темирйўл бирлашган шифохонаси.

Электорат манфаатини ҳимоя қила олаяпмизми?

бу масъулият маҳаллий кенгаш депутатлари фаолиятида қай даражада акс этмоқда?

Алишер РАҲМОНОВ,
"Milliy tiklanish" мухбири

Вазифаси ҳам аниқ: шу шифохонанинг бош шифокори сифатида 2003 йилдан буён фаолият кўрсатаяпти. Бундан ташқари ЎзМТДП аъзоси, халқ депутатлари Термиз шаҳар кенгаши депутати ҳам. Чунончи фикримизни у фаолият кўрсатаётган шифохона мисолида бошлар эканмиз, мазкур даргоҳ эндиликда қайта таъмирлаш ва жиҳозлаш йўли билан вилоятдаги энг кўзга кўринган шифо масканлари қаторидан ўрин олган. Унинг ҳудудида ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари кенг йўлга қўйилган. Дид билан парвариш қилинган мевали ва манзарали дарахтларнинг табиий кўриниши инсон қалбини завққа тўлдириб, беморлар учун яна бир малҳам вазифасини ўтамоқда.

Шифохона 50 ўринга мўжалланган бўлиб, бу ерда 182 нафар ишчи-ходимлар фаолият кўрсатади. Таъкидлаш жоизки, шифохона асосан темирйўл ходимлари учун хизмат қилади.

250 қатновга мослаштирилган поликлиника, терапия, жарроҳлик, физиотерапия, диагностика-лаборатория бўлимларида малакали шифокорлар беморлар учун астойдил хизмат қилишмоқда. Илғор шифокорлардан Л.Барская, А.Соитов, М.Арифбоева, ҳамширалардан Адолат Тошева, Зарифа Хурсанова ва бошқаларнинг хизматидан беморлар мамнун. Шифохонада 10 та темирйўл тиббий пунктлари ҳам мавжуд. Ҳар бир пунктларда дори-дармон ва керакли шарт-шароитлар яратилган. Аҳил жамоада бўлиб ўтадиган ҳар бир байрамлар, улуғ саналар алоҳида шоду хуррамлик билан нишонланади. Ишчи-ходимларга совға-салом улашиш ва байрам дастурхонини ташкил қилиш шифохона маъмурияти ва касаба уюшмасининг асосий иш мезонига айланган. Яқинда жамоа аҳли Наврўз байрамини нишонладилар.

- Бизнинг барча ният ва интилишларимиз инсонлар бахт-саодати учун, уларга нечоғлик ёрдам бераётганимиз, мушкулини осон қилаётганимиз билан ўлчанади- дейди қаҳрамонимиз.

Ана шу вазифани адо этиш шифохона ходимларининг ҳаёт тарзига айланган. Дарвоқе, меҳр-оқибат, хайр-саховат сингари фазилатларни ҳаммасидан устун қўядиган Чори ака депутат сифатида одамлар манфаати учун ишлашни бурчи деб билади.

Эл хизматига доимо камарбаста бўлган бу инсон жойларда тез-тез сайловчилари билан учрашиб, фуқаролар ва электорат фикрини эшитади, мавжуд бўлган муаммоларни бартараф қилиш чорасини қидиради. Маҳалладаги ичимлик суви, электр-энергия ва газ таъминотини янада яхшилаш, шунингдек, маҳалла йўлларини таъмирлаш, кам таъминланган оилаларга ёрдам бериш унинг депутатлик фаолиятини қамраб олади. Айниқса, "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили"да маҳалла фуқароларининг саломатлигини асраш, аҳолининг тиббий маданиятини ошириш, экология масалалари бўйича доимий комиссия аъзоси сифатидаги саъй-ҳаракати ҳам унинг депутатлик фаолиятида ўз ифодасини топган.

ФАОЛЛАРИМИЗ

Изланишлар самараси

Ориф ХОЛИҚУЛОВ,
"Milliy tiklanish" мухбири

Каттақўрғон туманидаги "Рустам пластекс" ишлаб чиқариш корхонаси директори Фахриддин Юлдашев изланувчан, тиниб-тинчимайдиган инсон. У ЎзМТДПнинг фаол аъзоси. Унинг фаолиятида партия мақсадларига ҳамоҳанг уйғунлик, ҳаракатида шижоат ва ғайрат уфуриб туради. Очиғи, ҳозирда у бошчилик қилаётган корхонани ўзи елиб-югуриб очган. Тан олиш керак, бугун мамлакатимизда тадбиркорлик учун кенг имкониятлар берилган. 2003 йилдан буён фаолият юритиб келаётган "Рустам пластекс" ишлаб чиқариш корхонасида айни пайтда саккиз хил қалинликдаги полиэтилен плёнкалар, ўн уч хил ҳажмга эга полиэтилен қувурлар ишлаб чиқарилаётир. Зарур хомашё "Шўртангаз" кимё комплексидан, биржа савдолари орқали олинмоқда. Корхона цехларига Хитойда ишлаб чиқарилган "ЭКСТРУДЕР" ускуналари келтириб ўрнатилди.

Ўтган йили "Пахтабанк" филиалидан 50 миллион сўм кредит олингач, корхонанинг ишлаб чиқариш имкониятлари янада кенгайди. 2008 йилда 280 миллион сўмлик маҳсулот тайёрланиб, салкам 94 тонна хомашё қайта ишланган.

- Бугунги кунда қишлоқларимизни тоза ичимлик суви ва табиий газ билан таъминлаш асосий вазифага айланди,- дейди Фахриддин Юлдашев. - Шу боис, ўзимизда маҳсулотларимизга бўлган талаб катта. Вилоятдаги қурилиш корхоналари, тадбиркорлар, газ, сув таъминоти идораларининг кўплаб буюртмалари қондирилмоқда. Маҳсулот сифатини ошириш, ишчи ходимлар манфаатдорлигини таъминлаш ҳам доимий диққат эътиборимизда.

Айтаверсак гап кўп. Шу кунгача қақраб ётган "Муллакўрпа" қишлоғидаги тўрт гектардан ошиқроқ майдон тадбиркорлар кўмагида ҳақиқий гулистонга айланди. Ишлаб чиқариш цехлари, маъмурий бино қишлоқ жамолини янада очиб юборди. Атроф ободонлаштирилиб, турли хил манзарали дарахтлар экилди. Ҳа, қишлоқнинг бугунги жамолини кўрган киши "отангга раҳмат" дея тадбиркорлар меҳнатига муносиб баҳо бериши шубҳасиз.

ЎзМТДП ДАСТУРИ — АМАЛДА

ТАДБИР

Аёл ва жамият бирлиги ЎзМТДП Тошкент шаҳар кенгаши эътиборида

Дилноза ҲАЙИТОВА,
"Milliy tiklanish" мухбири

Жамиятни оиласиз, оилани эса аёлларсиз тасаввур қилиш қийин. Чунки аёл оила ва жамият кўрки, авлодлар бардавомлигини таъминловчи риштадир. Бугун юртимизда хотин-қизларнинг ижтимоий сиёсий фаоллигини кучайтириш, таълим ва малака даражасини оширишга кенг эътибор қаратиш давлатимиз сиёсатининг устувор йўналишларидан бирига айланган. Бу борада сиёсий партиялар, хусусан ЎзМТДП ҳам ўзининг Дастур ва қатор таклифларини ишлаб чиқиб, уларни ҳаётга татбиқ этиб бормоқда. Ушбу масалалар ЎзМТДП ҳудудий кенгашлари томонидан аёллар даврасида ўтказилаётган турли семинар-тренинг, тадбир ва учрашувларнинг асосий мавзусига айланмоқда.

Яқинда ЎзМТДП Тошкент шаҳар кенгаши "Аёллар қаноти" ва Мирзо Улуғбек туман кенгашлари ҳамкорлигида "Сиёсий партияда аёлларнинг роли" мавзусида давра суҳбати ўтказилиб, унда хотин-қизларнинг сиёсий ва ҳуқуқий саводхонлигини ошириш, сайлаб қўйиладиган вакиллик ва бошқа давлат ҳокимияти идоралари фаолиятида кенг иштирокини таъминлаш, уларнинг яратувчанлик салоҳиятини фуқаролик жамияти қуриш ва Ватан тараққиёти йўлида сафарбар этишга йўналтириш масалалари ҳақида сўз борди.

Тошкент Ахборот технологиялари университети қошидаги академик лицейда бўлиб ўтган тадбирда тумандаги маҳалла, ўқув муассасалар ва ташкилотларда фаолият олиб бораётган хотин-қизлар қатнашдилар. Дастлаб давра суҳбатини туман кенгаши Ижроия қўмитаси раиси Ҳалима Жуманиёзова очиб, тадбирнинг аҳамияти ҳақида шундай деди:

— Ҳозирги вақтда жамиятимизнинг ижтимоий, иқтисодий маънавий соҳаларида аёлларимизнинг тутган ўрни ва мавқеи ҳар қачонгидан юксалди.

Партиямиз ўз Дастурида белгиланган ғоя ва мақсадларни амалга оширишда жамоат ишларида фаол, ташаббускор аёлларга суянади. Мана шундай тадбирлар орқали аёлларнинг сиёсий, ҳуқуқий билимларини ошириш, жамоат ишларида фаолликка чорлаш фаолиятимизнинг бир қисмидир.

Шунингдек, тадбирда иштирок этган ЎзМТДП шаҳар кенгаши Ижроия қўмитаси раиси ўринбосари Насиба Миродилова, шаҳар кенгаши «Аёллар қаноти» фаоли Матлуба Ибрагимова, ФЖЎИ Хотин-қизлар ишлари бўйича илмий ходими Мавлуда Тожиева мамлакатимизда хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш борасида амалга оширилаётган ишлар, бу борада сиёсий партиялар, хусусан, Ўзбекистон Миллий тикланиш" демократик партиясининг "Аёллар қаноти" томонидан аёлларнинг ҳуқуқий-ижтимоий манфаатларини ҳимоя қилиш, ташаббусларини қўллаб-қувватлаш ва уларнинг давлат ва нодавлат тизимларидаги фаолиятларини мустаҳкамлашга қаратилган бир қатор ишлар амалга оширилаётганлигига тўхталдилар.

Тадбирнинг самарали ўтганини қатнашчилар томонидан билдирилган фикрлар, берилган саволлардан ҳам билиш мумкин. Масалан, ТАТУ академик лицейи тарих фани ўқитувчиси Зилола Ҳайдарованинг сайлов жараёнлари, мамлакатимиз сайлов тизимида аёлларга яратилган имкониятлар ҳақидаги саволига батафсил жавоб қайтарилди. Сиёсий партияларга аъзо бўлиш ва у берадиган имкониятлар, тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйиш, сиёсий жараёнларда фаол иштирок этиш борасида хотин-қизларни қизиқтирган саволлар жавобсиз қолмади.

— Ўзбек аёлида бурч ва масъулият жуда катта. Оилада бола тарбиясидан бошлаб, жамиятда юз бераётган ўзгаришлар ҳам улар нигоҳидан четда қолмайди. Бугунги давра суҳбатимизда йиғилган аёлларнинг баҳс-мунозарали фикрларидан ҳам буни сезиш мумкин,- деди туман ўқувчилар ижодиёт маркази маънавий-маърифий ишлар бўлими бошлиғи Ширмоной Асранова. — Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг фаол аёллари, депутатлари билан бўлиб ўтган учрашувнинг самарасини аёллар сиёсий қарашларининг янада ўсишига ҳисса қўшгани билан баҳолайман.

ЎзМТДП ТАШКИЛОТЛАРИДА

Фаоллик — бош мезон бу давр талабидан орқада қолмасликка хизмат қилади

Маннон ОТАБОЙ,
"Milliy tiklanish" мухбири

ЎзМТДП Бухоро вилоят кенгашининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш "Миллий тикланиш" демократик партияси Марказий Кенгашининг бўлиб ўтган пленумидан келиб чиқадиган вазифалар, аъзолик бадаллари тушуми, тадбирлар сони ва сифати, партия сафини кенгайтириш ва бошқа масалаларга бағишланди. Унда партиянинг вилоят кенгаши аъзолари, шаҳар ва туманлар партия кенгашлари Ижроия қўмиталари раислари ҳамда партия фаоллари иштирок этдилар.

ЎзМТДП вилоят кенгаши Ижроия қўмитаси раиси Т.Усмонов кун тартибидаги масалаларга тўхталар экан, Марказий Кенгаш пленумлари ва МК Ижроия қўмитаси ҳамда вилоят кенгаши Ижроия қўмитаси йиғилишлари қарорларининг бажарилиши устидан доимий назоратни ташкил этиш лозимлигини таъкидлаб ўтди. Жумладан, партиянинг шаҳар, туман йиғилишлари қарорларининг бажарилишини таъминлаш, партия аъзоларининг ариза ва шикоятларини кўриб чиқиш ва бажарилган ишлар бўйича назорат-тафтиш комиссиясига хулоса ва далолатномалар тақдим этиш ҳақида ҳам тўхталди. Шунингдек, йиғилишда вилоят, шаҳар ва туманларда аъзолар сонини кўпайтириш ва аъзолик бадалини ойма-ой тўлашни йўлга қўйиш ишларига эътибор қаратилди.

Сиёсий партиялар олдимизга қўйилаётган вазифалар, кўтарилаётган масалалар биздан қаттиқ меҳнат ва саъй-ҳаракатни. ташаббускорликни талаб этади. Демоқчимизки, мозий силсилаларидан эсон-омон бизгача етиб келган тарихий ва маданий ёдгорликларимиз, миллий қадриятларга айланган урф-одат ва анъаналаримизни асраб-авайлаш, халқимизнинг бой тарихий меросидан фахрланиш туйғусини шакллантириш, шунингдек, ёшлар тарбияси билан боғлиқ турли-туман маънавий-маърифий тадбирлар, форумлар, семинарлар ташкил қилишимиз зарур. Зеро, ёш авлоднинг аждодларимиз меросига бўлган қизиқишларини, илмий изланишларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш партиямиз мақсади ва фаолиятининг негизини ташкил қилади.

Йиғилишда жамиятимизда юз бераётган ўзгаришлардан, бугунги давр талабидан ортда қолмаслик партия мавқеини янада оширишда муҳим аҳамият касб этиши таъкидланди.

Хотира уйғонса гўзалдир

Нилуфар ХИДИРОВА

Тўрт йилдирки, Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси Тўрткўл туман кенгаши ташаббуси билан мамлакатимиз халқ хўжалигини юксалтиришга катта ҳисса қўшган ҳамюртларимиз Қосим Нурумбетов ҳамда Ғани Хўжаевлар хотирасига бағишлаб мини футбол бўйича турнир ўтказиб келинмоқда.

"Ёшлар кашандалик ва гиёҳвандликка қарши" шиори остида ташкил этилган бу йилги баҳсларда Тўрткўл туманидаги ўқув муассасалари, корхоналар ва маҳаллаларнинг йигирмата жамоаси ғолиблик учун майдонга тушдилар.

Туман ҳокимлиги, туман прокуратураси билан ҳамкорликда уюштирилган мусобақада жамоалар тўрт гуруҳга бўлинган ҳолда баҳсларни бошлашганди. Ўз гуруҳларида дастлабки икки ўринни банд этган жамоалар ҳал қилувчи босқичга йўлланмаларни қўлга киритдилар. Бир ҳафта давом этган муросасиз учрашувларда барча рақибларини доғда қолдирган "Тошкент" маҳалласи мини футболчилари финалда туман болалар ва ўсмирлар спорт мактаби жамоаси билан куч синашди. Унда омад тошкентликларга кулиб боқди- 5:4. «Марказобод» маҳалласи жамоаси эса фахрли учинчи ўринни эгаллашди.

— Мақсадимиз ёшлар ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш, спорт оммавийлигини оширишдан иборат,-дейди ЎзМТДП туман кенгаши раиси Улуғбек Ҳусайний. -Йилдан йилга нуфузи ортиб бораётган ушбу мусобақа туманимиз ёшларининг севимли турнирларидан бирига айланиб қолган. Шу боис, Хотира турнири чинакам спорт байрамига айланиб кетди.

Турнир якунида Дилшод Саъдуллаев "Энг яхши дарвозабон", Йўлдош Саъдуллаев "Энг яхши ҳимоячи", Отабек ва Боғибек Досимовлар эса "Энг яхши ўйинчилар" номинациялари ғолиби деб топилдилар. Ғолиб ва совриндорлар ташкилотчи ва ҳомийлар томонидан муносиб тақдирланди.

Шу Ватанга бордур менинг керагим

Ориф ХОЛИҚУЛОВ,
"Milliy tiklanish" мухбири

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси Самарқанд вилоят кенгаши "Ёшлар қаноти" йиғилиши бўлиб ўтди. Унда бошланғич партия ташкилотлари етакчилари, фаол ёшлар, Фуқаролик жамиятини ўрганиш институти, "Камолот" ЁИҲ вакиллари иштирок этишди.

Йиғилишни партия вилоят кенгаши Ижроия қўмитаси раиси Абдуқаюм Каримов олиб борди. Йиғилишда сўзга чиққанлар мустақиллигимиз, қадриятларимиз ва урф-одатларимизни авайлаб-асраш, тадбиркор ва ташаббускор ёшларни излаб топиш, жамиятимиз тараққиётига тўсиқ бўлаётган мафкуравий таҳдидларга қарши курашиш, мамлакатимиз ҳудудида истиқомат қилувчи барча миллат ва элатларнинг тили, урф-одатлари ва анъаналарига ҳурмат ҳисси билан қараш, уларни эъзозлаш ҳамда мустақил ва эркин фикрга эга истеъдодли ёшларни қўллаб-қувватлаш партия "Ёшлар қаноти"нинг асосий мақсадлари эканлигини таъкидлаб ўтди. Партия вилоят кенгаши Ижроия қўмитаси етакчи мутахассиси Нафиса Адилова сўзга чиқиб, улуғвор вазифаларни бажаришга ёшларга ҳар томонлама имконият берилганлигини фахр билан гапирди. Партия аъзоси Илмира Камолова "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили"да амалга оширилаётган ишларда ёшлар фаол иштирок этиши зарур, деди. Партиянинг ёш фаоллари ўзларини қизиқтираётган турли масалалар юзасидан аниқ режалар белгилаб олдилар.

ПАРТИЯ ҲАЁТИ

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси Бухоро вилоят кенгаши Ижроия қўмитаси аъзолари партиядан сайланган халқ депутатлари маҳаллий кенгаш депутатлари билан учрашдилар.

Депутатлар билан мулоқот

М.ОТАБОЙ,
"Milliy tiklanish" мухбири

- ЎзМТДП вилоят кенгаши Ижроия қўмитаси раиси Т.Усмонов йиғилишни очиб, партия фаолияти ҳақида гапирди. Депутатларни аъзолар сонини кўпайтириш, бадаллар тушумини таъминлашда жойлардаги партия ташкилотларига яқиндан ёрдам беришга чақирди. Бундан ташқари нотиқ "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили" Давлат дастурини амалга оширишда фаол бўлиш, ободончилик ишларига муносиб ҳисса қўшиш, кам таъминланган, ёрдамга муҳтож оилаларни қўллаб-қувватлаш, ёшларимизни миллий анъаналаримиз руҳида тарбиялашдек олижаноб ишларига эътибор қаратиш зарурлигини таъкидлади.

Шундан сўнг сўзга чиққан халқ депутатлари Бухоро вилоят кенгаши депутати Қ.Жамолов, халқ депутатлари Бухоро шаҳар кенгаши депутати Р.Нуритдинов, халқ депутатлари Коғон шаҳар кенгаши депутати З.Абдуллаева ўз фаолиятлари, йўл қўйилган камчиликлар ва келгусида қилинадиган вазифалар ҳақида гапирдилар.

Партия фаолияти билан боғлиқ фикр-мулоҳазалар ва таклифларга бой тарзда ўтган йиғилиш қатнашчилари бундай юзма-юз мулоқотларни тез-тез ўтказиб туришга келишиб олдилар.

ҲАМКОРЛИК

Юрт ободлиги барчамизга бирдек дахлдор

Мўминжон ҚОСИМОВ,
ЎзМТДП Косонсой туман кенгаши Ижроия қўмитаси раиси

Баҳор келиши билан мамлакатимизнинг барча гўшасида ободонлаштириш ишлари олиб борилади. Бу эса юртимиз ҳуснига ҳусн қўшади.

ЎзМТДП Косонсой туман кенгаши туман маданият ва спорт ишлари бўлими билан ҳамкорликда бу борада бир қанча хайрли ишларни амалга оширди. Айниқса, "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили" Давлат дастури ижросини таъминлаш юзасидан аҳолининг турмуш шароитини янада яхшилаш мақсадида бир қатор тадбирлар ўтказилиб, бунда кам таъминланган оилалар, боқувчисиз ва ногиронлар ҳолидан хабар олинди. Жорий йилнинг биринчи чорагида ўтказилган меҳр-мурувват тадбирларида кўп тармоқли «Бунёдкор» фирмаси, "Косонсойгазсервис", Марказий дорихона, «Хуршиди Жамшид» фермер хўжалиги қилган ҳомийликни алоҳида айтиб ўтиш жоиз. Ундан ташқари, кам таъминланган 6055 нафар кишига моддий ёрдам кўрсатилди. Мазкур хайрли тадбирларни амалга оширишда туман ижтимоий таъминот бўлими бошлиғи С.Ашрапов, туман ҳокими ўринбосари А.Қосимова, "Нуроний" жамғармаси раиси Й.Мамадалиев ва ижтимоий таъминот бўлими гуруҳ раҳбари В.Камолов ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар.

Шунингдек, ЎзМТДП туман кенгашини Президентимизнинг "Миллий ғоя тарғиботи ва маънавий-маърифий ишлар самарадорлигини ошириш тўғрисида"ги Қарорига асосан Косонсой қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалик касб-ҳунар коллежида "Санамлар сарвари" мавзусида ўтказган кўрик-танлови ўқувчиларнинг адабиётга, нотиқлик санъатига, шеъриятга бўлган қизиқишини янада орттирди.

Мазкур коллежда коллежлараро ўтказилган футбол мусобақасини ҳам туман партия ташкилотининг яна бир самарали тадбири дейиш мумкин. Мусобақада ғолиб бўлган гуруҳга қимматбаҳо совғалар топширилиб, турнирнинг навбатдаги тури ҳам белгилаб олинди. Айни пайтда бу каби тадбирлар туманнинг чекка-чекка ҳудудларида ҳам амалдаги ифодасини топмоқда.

Миллий ўйинларимиз тобора оммалашмоқда

З.АЛИМОВ,
ЎзМТДП Зомин туман кенгаши Ижроия қўмитаси раиси

Миллий анъаналарни, мардлик ва шижоатни ўзида мужассамлаштирган миллий спорт ўйинларимиздан бири улоқ-кўпкари йилдан йилга ривожланиб бормоқда. ЎзМТДП Зомин туман кенгаши ва Улоқ-кўпкари федерацияси туман бўлими ҳамкорлигида ёшларда бу спорт турига ҳавас уйғотиш борасида амалий режалар ишлаб чиқилган. Ҳафтанинг дам олиш кунлари махсус дастурлар асосида улоқ-кўпкари ўйинлари ўтказилмоқда.

Жумладан, яқинда Парча-юз қишлоғи полвонлари беллашуви ташкил этилди.

— Қишлоқ ёшлари бу миллий спорт тури сирларини кунт билан ўрганишмоқда,- деди Улоқ-кўпкари туман федерацияси раиси Мустофоқул Турдиалиев келгуси режалар борасида гапирар экан. Туманда шу кунларда катта улоқ-кўпкари ўйинлари бўлиб ўтишини ва унга ҳомийлар ҳам жуда кўплигини ўз сўзида баён қилди. Бўлиб ўтган кўпкари ўйинида кўпчилик ёшлар совриндор бўлдилар.

ЎзМТДП туман кенгаши келгусида хотира турнирлари ўтказишни ҳам режалаштирмоқда.

ҲУҚУҚ

НИГОҲ

Одам савдосига қарши курашда нафақат ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг ходимлари, балки кенг жамоатчилик ҳам фаол иштирок этмоқда. Ҳеч кимга сир эмаски, одам савдоси жиноятининг содир этилиши натижасида инсоннинг Конституция, қонун ва халқаро қонунчилик меъёрларида "муқаддас", "узвий", "табиий" ва "ажралмас" деб эътироф этилган ҳамда "олий қадрият" сифатида тан олинган дахлсиз ҳуқуқларига тажовуз қилинади. Одам савдоси инсоннинг шаъни, қадр-қиммати, эркинлиги, тенглиги ва шахсий дахлсизлигига путур етказади, уни турли хўрлик ва камситишларга дучор этади. Одам савдоси деб аталмиш ушбу жиноий фаолият ортида мажбурий меҳнат, қуллик, мажбурий донорлик, ҳарбий тўқнашувларда фойдаланиш, фоҳишабозлик билан шуғулланишга мажбурлаш каби қабиҳ қилмишлар мужассамдир. Ўз номидан ҳам кўриниб турибдики, одам савдоси жинояти энг қабиҳ жиноятдир.

Одам савдоси — трансмиллий жиноят

ёхуд унга қарши курашишнинг ҳуқуқий асослари ҳақида

Ўктамхон ҚОДИРОВА, ҳуқуқшунос

Ҳаммадан ҳам жамиятимиз томонидан эъзозланган, юксак ҳурмат ва эҳтиромга эга бўлган, эртанги кунимиз, ҳаётимиз давомийлигини таъминлайдиган, биз келажагимиз деб, еру кўкка ишонмайдиган ёш авлодни тарбиялаб вояга етказадиган азиз аёлларимиз ҳамда эзгу ишларимизнинг давомчиси бўлмиш ёш авлод – болаларнинг бу жиноятнинг қурбонига айланаётганлиги ачинарли ҳолатдир. Афсуски, бу ҳол ҳақиқат, жамиятимизда ҳаётнинг ўткинчи синовларига бардош бера олмасдан, ўзининг келажак авлод олдидаги мажбуриятларини ҳис қилмасдан, бировларнинг енгилелли, осон ҳаёт кечиришга қаратилган ёлғон даъватларига, пуч ваъдаларига ишониб, билиб-билмай ножўя ишлар қилиб, нотўғри ҳаётга қадам босиб, ўз ҳаёти, шаъни, қадр-қимматини топтаётганлар учраб турибди. Бинобарин, Конституциямизнинг 13-моддасида мустаҳкамланганидек, Ўзбекистон Республикасида демократия умуминсоний принципларга асосланади, уларга кўра инсон, унинг ҳаёти, эркинлиги, шаъни, қадр-қиммати ва бошқа дахлсиз ҳуқуқлари олий қадрият ҳисобланади. Давлатнинг бош вазифаларидан бири инсон ҳақида ғамхўрлик қилишдир. Фуқароларнинг Конституция ва қонунларда мустаҳкамлаб қўйилган ҳуқуқ ва эркинликлари дахлсизлиги давлат томонидан таъминланади.

Одам савдоси жиноятининг содир этилиши натижасида шахснинг озодлиги, шаъни ва қадр-қимматини жиноий тажовузлардан ҳимоя қилиш билан боғлиқ жиноят қонуни билан муҳофаза қилинадиган ижтимоий муносабатлар бузилишига олиб келади.

Шуни таъкидлаш кераккки, шахснинг ҳуқуқ ва эркинликлари турли ҳуқуқ соҳаларининг нормалари билан ҳимоя қилинади, лекин жиноят қонунларида фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари бузилганлиги учун жиноий жавобгарлик белгиланган бўлиб, ҳуқуқнинг бу соҳаси ана шу жавобгарликни қўллаш орқали фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилади. Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 135-моддасида одам савдоси учун жавобгарликни белгиловчи жиноий ҳуқуқий нормалар келтирилган бўлиб, мазкур меъёрлар воситасида шахснинг озодлиги, шаъни ва қадр-қиммати жиноий тажовузлардан ҳимоя қилинади ва одам савдоси жиноятларининг олди олинади.

Ташвишланарли жиҳати шундаки, дунё бўйича одам савдоси билан боғлиқ жиноятлар кўрсаткичининг ўсиши кузатилмоқда. Шу боисдан, одам савдоси трансмиллий, яъни ҳудуд ва чегара танламаётган жиноятларнинг энг хавфлисига айланмоқда. БМТнинг маълумотига кўра, дунёда ҳар йили тахминан 2 миллион 700 минг нафар шахс одам савдосининг қурбонига айланмоқда.

2008 йилнинг 9 ойи мобайнида республикамизда 1449 нафар шахс одам савдоси билан боғлиқ жиноятлардан жабрланган. Уларнинг 1283 нафарини эркаклар, 166 нафарини аёллар, 28 нафарини вояга етмаганлар ташкил этган.

Амалга оширилган ишлар натижасида одам савдоси билан боғлиқ жиноятларнинг фош этилиши яхшиланмоқда. Агар 2007 йилда жами 382 та бундай ҳолат аниқланган бўлса, 2008 йилда бу кўрсаткич деярли 2,5 бараварга ошиб, 891 та жиноятни ташкил этди.

Афсус билан таъкидлаш керакки, дунёда "одам савдоси" бозори ва унга талаб кундан-кунга ошиб бормоқда. Халқаро экспертларнинг баҳолашича, мазкур ташкилий жиноятчилик натижасида олинаётган йиллик "мўмай даромад" миқдори 7 миллиард АҚШ долларидан ҳам ошиб кетаяпти.

Ачинарлиси шундаки, дунё бўйича одам савдоси жиноятидан жабрланганларнинг 80 фоизини аёллар ва ёш болалар ташкил этмоқда. Ҳар йили дунё бўйича 600 минг нафардан 800 минг нафаргача аёллар ва болалар алдов йўллари билан чет элларга олиб кетилиб, сотиб юборилмоқда.

Ушбу турдаги жиноят ишларини ўрганиш шуни кўрсатадики, "шаҳвоний" ёки бошқа ғараз мақсадларда ёлланган аёлларнинг асосий қисмини "истеъмол қилувчи" бўлиб Бирлашган Араб Амирликлари, Таиланд, Исроил, Малайзия, Туркия, Ҳиндистон, Жанубий Корея, Япония ва Коста-Рика каби давлатлар ҳисобланади. Жабрланувчилар ушбу давлатларга Қирғизистон, Қозоғистон, Туркия, Украина, Арманистон ва Озарбайжон давлатлари орқали олиб чиқилмоқда. Бу давлатларнинг айримларида Ўзбекистон фуқароларига виза режими жорий этилмаганлиги жабрланувчиларни ушбу давлатлар орқали чет мамлакатларга олиб чиқиб кетиш имкониятларини оширмоқда.

Эътиборли жиҳати шундаки, одам савдоси билан боғлиқ жиноятлар, ўз хусусиятига кўра, латент характерга эга. Латент сўзи лотинчадан таржима қилинганда "яширин", "кўринмас", "сезилмас" маъноларини англатади. Латент жиноятлар дейилганда, содир этилган, аммо аниқланмаган ва давлат идораларига хабар қилинмаган жиноятлар тушунилади. Одам савдоси қурбонлари уларга нисбатан жисмоний ёки руҳий тазйиқ ўтказилганлиги ҳақидаги маълумотлар ошкор бўлиши ёҳуд қонунга хилоф равишда чет элга чиққанлиги фош бўлишидан чўчиб, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга мурожаат этмайдилар. Бундай ҳолат одам савдоси билан шуғулланган шахсларнинг жавобгарликдан қутулиб қолишига ҳамда жиноий фаолиятини давом эттиришига олиб келади. Шуни таъкидлаш жоизки, одам савдоси жиноятининг ижтимоий хавфлилик даражаси анча юқори эканлиги сабабли мазкур муаммо юзасидан бир қанча халқаро қонунчилик меъёрлари қабул қилинган ва чуқурроқ таҳлил қилиниб, такомиллаштирилмоқда. Одам савдосига қарши курашиш масаласи ҳақидаги биринчи халқаро ҳужжат 1899 йилда Лондон шаҳрида бўлиб ўтган халқаро конференцияда қабул қилинган "Аёллардан шаҳвоний мақсадларда фойдаланиш учун уларни ёллашга қарши кураш тўғрисида"ги резолюциядир. Бундан ҳам кўриниб турибдики, бу каби жиноятлардан кўпроқ аёлларнинг ҳуқуқларига путур етганлиги дунё халқларини ташвишга солган. Шундан сўнг, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ва Халқаро меҳнат ташкилоти томонидан одам савдоси муаммоларига бағишланган бир қанча халқаро ҳужжатлар қабул қилинган. Масалан, "Қуллик тўғрисида"ги конвенция (1926 йил 25 сентябрь), "Қуллик ва қул савдосини, қулликка ўхшаш институтлар ва одатларни бекор қилиш тўғрисида"ги қўшимча конвенция (1956 йил 7 сентябрь), "Зўраки ёки мажбурий меҳнат тўғрисида"ги 29-конвенция (1930 йил 28 июнь), "Мажбурий меҳнатни тугатиш тўғрисида"ги 105-конвенция (1957 йил 25 июнь), "Одам савдоси ва фоҳишаликнинг учинчи шахслар томонидан ишлатилишига қарши кураш тўғрисида"ги конвенция (1950 йил 21 март), "Трансмиллий уюшган жиноятчиликка қарши кураш тўғрисида"ги конвенцияга қўшимча одам савдоси, айниқса, аёллар ва болалар савдоси ҳақида огоҳлантириш ва чек қўйиш ҳамда бундай жиноятлар учун жазолаш тўғрисидаги баённомалар (2000 йил 15 ноябрь) фикримизнинг далилидир.

Республикамиз одам савдоси билан боғлиқ жиноятларга қарши курашиш борасида халқаро ҳамкорликка алоҳида эътибор қаратди. Хусусан, мустақиллик йилларида давлатимиз хорижий мамлакатлар билан уюшган жиноятчилик (шу жумладан, одам савдоси)нинг хавфли кўринишларига қарши курашиш бўйича 29 та шартнома ва келишувларни имзолаган.

Одам савдоси билан боғлиқ жиноятларнинг жамиятимизга олиб келиши мумкин бўлган салбий оқибатларини чуқур англаган ҳолда, ўтган йиллар мобайнида Республикамизда бундай жиноятларнинг олдини олиш ва унга қарши курашиш борасида муайян ишлар амалга оширилди. Аввало, бу даврда одам савдоси жиноятларига қарши курашнинг норматив-ҳуқуқий базаси яратилди. Жумладан, 1994 йил 22 сентябрда қабул қилинган Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексида одам савдоси учун жавобгарлик белгиланди. [illegible]

Адвокатура институтини янада такомиллаштириш

суд-ҳуқуқ тизими ислоҳотларининг муҳим босқичи

Воҳиджон ШАРИПОВ, Жиноят ишлари бўйича Тошкент шаҳар суди раисининг ўринбосари

Мамлакатимизда суд-ҳуқуқ тизимида амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотлар натижасида адвокатура соҳасида ҳам туб ўзгаришлар юз бермоқда. Хусусан, "Адвокатура хусусида"ги ва "Адвокатлик фаолиятининг кафолатлари ва адвокатнинг ижтимоий ҳимояси тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунлари қабул қилинди.

Президентимиз Ислом Каримовнинг 2008 йил 1 майдаги "Ўзбекистон Республикасида адвокатура институтини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони ушбу институтнинг шаклланишида яна бир муҳим қадам бўлди. Фармон асосида "Адвокатура институти такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Қонун қабул қилинди ва амалиётга татбиқ этилди.

Ана шундай ҳуқуқий асос ва ислоҳотлар натижасида адвокатуранинг жамиятдаги мавқеи ва адвокатлар томонидан аҳолига юридик ёрдам беришнинг сифати янада ошди. Адвокатура борасида қабул қилинган қонун адвокатлар ваколатини кенгайтириш билан бирга касбга оид масъулиятини ҳам оширди.

Амалдаги қонунга мувофиқ адвокатликка талабгор олий юридик маълумотга эга бўлганидан кейин икки йиллик касбий меҳнат стажига эга бўлиши, шу жумладан, адвокатлик тузилмасида камида олти ой тажриба ўтаган бўлиши ҳамда малака имтиҳонини қониқарли даражада топшириши шарт.

Адвокатлик фаолиятини лицензиялаш тартиби Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади. Ўзларининг адвокатлик мақомларини тегишли тартибда расмийлаштирган адвокатлар фаолиятларини амалдаги қонунчиликка, адвокатнинг касб этикаси қоидаларига, жумладан адвокатлик сири ва адвокат қасамёдига қатъий риоя этган ҳолда қонун билан белгиланган ваколат доирасида амалга оширадилар.

Амалдаги қонунда адвокатларнинг ваколат доираси кенгайтирилди. Масалан, юридик ёрдам кўрсатилаётган айбланувчи ёки гумон қилинувчи ўзининг нимада айбланиб ёки гумон қилинаётганлигини билиши билан бирга қамоққа олинганлиги, ушлаб турилганлиги ва турган жойи тўғрисида адвокат ёки яқин қариндошига телефон орқали қўнғироқ қилиш, хабар бериш ҳуқуқига эга. Ушлаб турилган шахсга ҳимоячи билан биринчи сўроқдан бошлаб ҳоли учрашувга рухсат берилади.

Агар гумон қилинувчи, айбланувчи ёки судланувчи қамоқда бўлса, ҳимоячи у билан жиноят ишини юритишга масъул бўлган давлат органлари ва мансабдор шахсларнинг рухсатисиз, учрашувларнинг сони ҳамда давом этиш вақти чекланмаган ҳолда холи учрашишга ҳақли. Шунингдек, ҳимоячи ушлаб турилган шахс билан терговчи ва суриштирувчининг ёзма рухсатисиз ҳам учрашиш ҳуқуқига эга.

Юридик ёрдам ҳимоя қуролидир. Адвокат ҳар қандай ишга қонун доирасида ёндашиши керак. Бундан ташқари адвокатлик касби ўзига хос мураккабликларга эга. Амалдаги қонунда ана шу ҳолатлар ҳам назарда тутилган. Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги Кодексининг 197-1-моддасига киритилган ўзгартиришга асосан адвокат сўровига жавоб тақдим этмасликда, яъни унинг профессионал фаолиятига тўсқинлик қилиш, адвокатнинг ишда иштирок этишига йўл қўймаслик ёки адвокатни қандай шаклда бўлмасин ҳимоя остида бўлган шахс манфаатларига зид ҳаракат қилишига мажбур қилиш ёки таъсир ўтказиш энг кам ойлик иш ҳақининг икки бараваридан беш бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Бу ҳолатлар, шубҳасиз, адвокатларга касбий фаолиятларини амалга оширишда пайдо бўладиган чеклашларнинг олдини олишга хизмат қилади.

Адвокатура институтини янада такомиллаштириш йўлидаги яна бир муҳим янгилик барча адвокатларнинг мажбурий аъзолигига асосланган нотижорат ташкилот — Адвокатлар палатасининг ташкил топганидир.

Адвокатлар палатаси ўзининг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида тузиладиган ҳудудий бошқармалари билан биргаликда адвокатуранинг ягона ўзини-ўзи бошқариш тизимини ташкил этади. Адвокатлар палатаси адвокатларнинг қонун ҳужжатларига мувофиқ амалга ошириладиган фаолиятига аралашмаслик принципи асосида фаолият кўрсатади.

Адвокатлар томонидан кўрсатиладиган юридик ёрдам сифатини янада яхшилаш, адвокатуранинг жамиятдаги мавқеини юксалтириш, фуқароларнинг ҳимоя ҳуқуқини тўлиқ таъминлаш, адвокатура тизимини янада такомиллаштириш бўйича қабул қилинаётган қонун ва меъёрий ҳужжатларнинг ҳаётга татбиқ этилиши инсон манфаатларига хизмат қилади. Инсон манфаатлари эса мамлакатимизда олий қадрият ҳисобланади.

ЙТҲ 98 тага камайди

айни пайтда республикамизда Ҳаракат хавфсизлиги ойлиги қизғин давом этмоқда

Мухлиса МУҲИТДИНОВА

Шундан келиб чиққан ҳолда юртимизнинг барча ҳудудларида ҳаракат хавфсизлигига оид турли тадбир ва учрашувлар ўтказилмоқда. Куни кеча ана шундай тадбирлардан бири ИИББ ЙҲХБ мажлислар залида бўлиб ўтди. "Тошшаҳартрансхизмат" уюшмаси вакиллари пойтахтимиздаги бир нечта автобус саройларининг мутасадди вакиллари иштирок этган ушбу тадбир бевосита мулоқот тарзида ташкиллаштирилди.

ИИББ ЙҲХБ бўлим бошлиғи Зоир Саидалиев кириш сўзида тадбирнинг мазмун-моҳияти ҳақида гапирар экан, автотранспорт ҳайдовчилари, айниқса айрим йўловчи ташиш транспорти ҳайдовчиларининг ўз касбига совуққонлик билан қараётганини кескин танқид остига олди ва бу борада аниқланган айрим қоидабузарликларни далил ва рақамлар билан келтириб ўтди.

Шунингдек, тадбирда сўзга чиққан "Тошшаҳартрансхизмат" уюшмаси Ҳаракат хавфсизлиги бошқармаси бошлиғи О.Қўчқоров ҳам йўл-патрул хизмати ходимлари томонидан шаҳар йўловчи ташиш транспорти раҳбарларининг қонунбузар ҳайдовчиларига нисбатан кескин чоралар кўриш, улар билан тушинтириш ишларини тез-тез ўтказиб туришга эътибор қаратиши лозимлигини таъкидлаб ўтди. Хусусан, тадбирда намойиш этилган видеолавҳада айрим автобус ҳайдовчиларининг ҳаракатланиш вақтида уяли телефондан фойдаланаётганини, автоуловни ҳайдовчилик гувоҳномасисиз бошқаргани, техник кўрикдан ўтмаган автоуловда хизматга чиқаётгани, ҳаттоки спиртли ичимлик ичган ҳолатда бошқаргани намойиш қилиниб, уларга нисбатан кескин чоралар кўрилгани ҳақида маълумот берилди.

- Маълумотларга қараганда, ҳар йили ер юзида йўл-транспорт ҳодисаси оқибатида 1 миллион 200 минг одам ҳаётдан бевақт кўз юмар экан. Бу жудаям аянчли ҳолат. Бир зум ҳушёрликни йўқотиш ёки озгина эътиборсизлик инсон умрига сўнгги нуқтани қўйиши мумкинлигини биламиз, лекин унга барча амал қилавермайди. Пойтахтимизда ўтган йилнинг шу даврига нисбатан йўл-транспорт ҳодисалари 98 тага камайишига эришилди. Шундай бўлсада, юқоридаги каби салбий ҳолатларни юзага келтириб, ўзи ва йўловчилар ҳаётини хавф остига қўяётган айрим ҳайдовчилар эътиборсизлик ортида кимнингдир тақдири турганини англаб етишларини истардим,- дейди биз билан суҳбатда З.Саидалиев.

Тадбир ниҳоясига етгандан сўнг ОАВ иштирокида брифинг ўтказилди. Унда журналистлар ўзларини қизиқтирган саволларга керакли жавоб олдилар.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик

уни қўллаб-қувватлашда банкларнинг аҳамияти катта

Камолиддин ҲОТАМОВ, "Milliy tiklanish" мухбири

Ўзбекистон Банклар ассоциациясида Республика Марказий банки, "Микрокредитбанк" акциядорлик тижорат банки ҳамда Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси ҳамкорлигида ташкил этилган "Хусусий тадбиркорлик ва кичик бизнес субъектлари лойиҳаларини молиялаштиришда тижорат банкларининг иштироки" мавзуига бағишланган матбуот анжуманида амалдаги қонунлар, Президент Фармон ва Қарорлари, ҳукумат Қарорларининг аҳамияти ҳамда кўрсатилаётган банк хизматлари хусусида атрофлича сўз юритилди.

Иқтисодиётимизнинг барқарор ривожланиши аҳоли даромадларининг ўсишига хизмат қилаяпти ва имтиёзли кредит олиб, ўз ишлаб чиқаришларини йўлга қўяётганлар сони йилдан йилга кўпаймоқда. Хусусан, кичик бизнеснинг мамлакат ялпи ички маҳсулотдаги улуши 2008 йилда 48,2 фоизга етди. Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, ҳозирги кунда иш билан банд жами аҳолининг 76 фоиздан кўпроғи айнан шу соҳада меҳнат қилмоқда.

- Банк тизимида амалга оширилаётган чуқур ислоҳотлар мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг жадал ривожланишига хизмат қилаяпти, -деди Марказий банк раиси ўринбосари Шуҳрат Ҳайдаров. – Ўтган йили тижорат банклари томонидан кичик бизнес субъектларига ажратилган кредитлар ҳажми 2007 йилга нисбатан 506,9 млрд. сўмга ёки 68,2 фоизга ошиб, 1250,7 млрд. сўмни ташкил этди.

Анжуманда "Микрокредитбанк" томонидан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш борасида олиб борилаётган ишлар, соҳага ҳукуматимиз томонидан яратилган қулайликлар, имтиёзлар борасида ҳам фикр алмашилди. Жумладан, биргина "Микрокредитбанк" томонидан ўтган йили кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига 92 млрд. сўмлик сармоялар ажратилиб, 56075 та янги иш ўринлари яратилди.

Тижорат банклари жорий йил "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили"да кичик бизнесни янада ривожлантириш учун 1 трлн. 750 млрд. сўм миқдорида кредитлар ажратишни режалаштирмоқда. Ушбу маблағнинг асосий қисми озиқ-овқат маҳсулотлари ва истеъмол товарлари ишлаб чиқаришга йўналтирилади. Бундан ташқари тижорат банклари халқаро молия ташкилотлари билан 145,6 млн. АҚШ доллари миқдоридаги кредит линияларини жалб этиш бўйича шартномалар имзоланган. Мазкур маблағлар ҳисобига 400 мингдан зиёд янги иш ўринлари яратиш кўзда тутиляпти.

Бу саъй-ҳаракатларнинг барчаси мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг барқарор ривожланишида катта аҳамият касб этади.

Халқимизда қарияларни эъзозлаш, беморларни бориб кўриш, кам таъминланган оилаларга беғараз ёрдам беришдек гўзал удумлар бор.

Нуронийлар пойтахтни зиёрат қилишди

барча харажатларни "Қизилқумцемент" ўз зиммасига олди

Сайёра ҲАЙИТБОЙ қизи, "Milliy tiklanish" мухбири

Тўғрироғи, улар халқимизнинг қон-қонига сингиб кетган азалий қадриятларимиздир. Мамлакатимиздаги йирик саноат корхоналаридан бири "Қизилқумцемент" бу борада кўпгина хайрли ишларни амалга оширмоқда. Корхона яқинда яна бир савобли ишга қўл урди. Навоийлик 50 нафардан иборат уруш ва меҳнат фахрийларининг Тошкент шаҳрига уюштирилган сафар харажатларини ўзи кўтарди.

- Бизни Тошкент шаҳрида "Нуроний" жамғармаси марказий кенгаши раиси, сенатор Э.Боқибоев кутиб олди,- дейди биз билан суҳбатда вилоят "Нуроний" жамғармаси раиси Н.Ғиёсов. - Ҳокимиятга ариза билан мурожаат қилганимизда воқеалар бунчалик тез ривожланиб кетишини кутмаган эдик. Масаламиз ижобий ҳал бўлиб, бирпасда ҳомий ташкилот топилганидан бошимиз кўкка етди. Муҳими, дам олишга чиққан кишиларнинг барчаси хурсанд бўлишди. Ахир, уларнинг бари эл-юрт тинчлиги ва фаровонлиги йўлида бир умр ишлаган, суяги меҳнатда қотган инсонлар. Бундай инсонлар учун қанча хайрли иш қилсак шунча кам.

МАЪНАВИЯТ

9 АПРЕЛЬ — СОҲИБҚИРОН АМИР ТЕМУР ТАВАЛЛУД ТОПГАН КУН

Аждодлар бунёдкорлиги

хорижий сайёҳлар нигоҳида

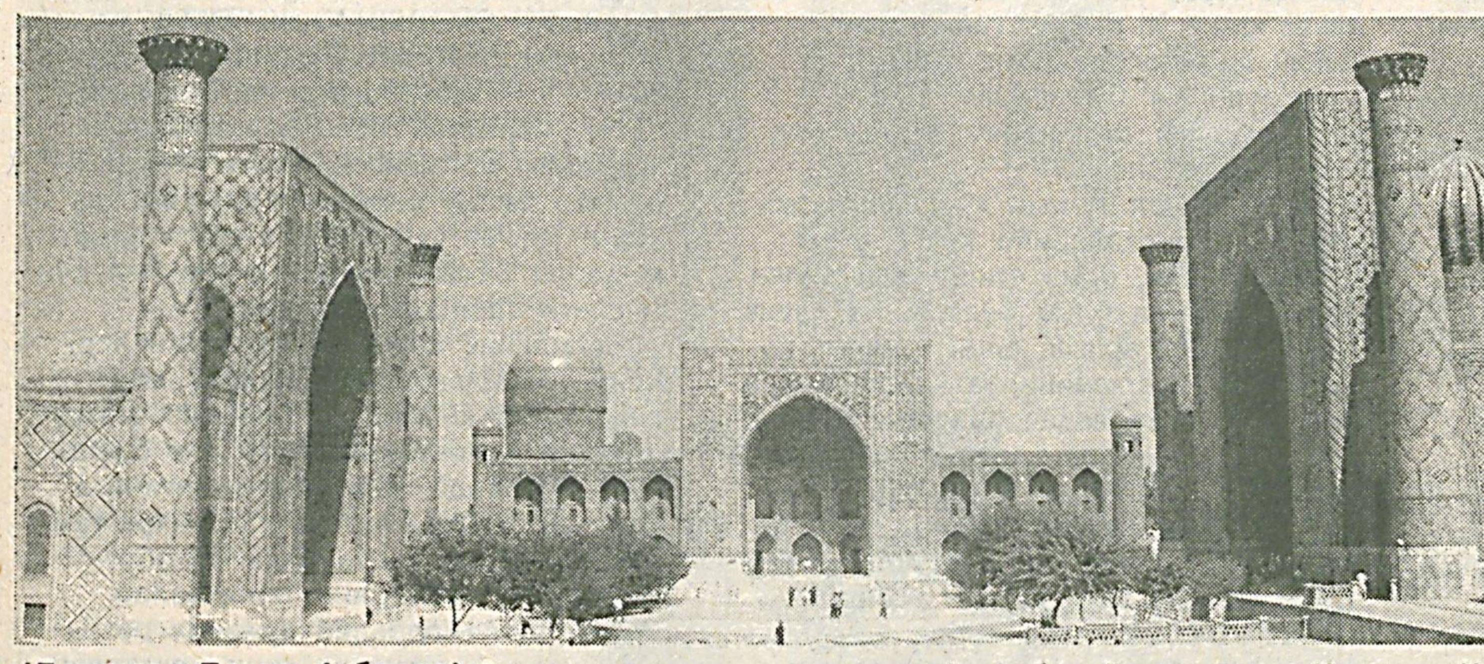

(Давоми. Боши 1-бетда)

Клавихо "Кундалиги" Кастилия қироллиги билан Амир Темур давлати дипломатик муносабатлари тарихи, Мовароуннаҳрнинг ўша даврдаги табиати, хўжалиги, шаҳарлар юксалиши ва ҳунармандчилик, халқаро савдо-сотиқ алоқаларидаги муҳим ўрни, айниқса Соҳибқироннинг мислсиз бунёдкорлик фаолияти кабилар тўғрисида аниқ маълумотлар қайд этилган манбадир.

Клавихо "Кундалиги"да Мовароуннаҳрдаги жой номлари ўзига хос шаклда, яъни испанча талаффузда ифодаланган: Biamo (Амударё), Samarkand (Самарқанд), Imperio de Samarkande (Самарқанд империяси подшолиги), Puertas del Hierro (Темир дарвоза), Darbante (Дарбанд), Quex (Кеш), Mecia (Мисср, Самарқанд яқинидаги қишлоқ), Talicia; Chalbelecet (Гулбоғ - боғи Давлатобод), Delycuxan; Delicaxan (Боғи Дилкушо), Beheginar (Боғи Чинор), Baqueno (Боғи нав), Bohar (Бухоро). Қуйида "Кундалик"дан айрим мисолларга тўхталиб ўтамиз.

Термиз. Жайҳун (Амударё) Мовароуннаҳр ва Хуросон ўртасида табиий чегара саналиб, Термиз яқинида дарёга кемалардан кўприк қурилган эди. Клавихонинг ёзишича, Термиз жуда катта ва аҳоли гавжум, боғ-роғлар кўп, обод шаҳар бўлиши билан бир қаторда, Амударёнинг муҳим кечувида жойлашган ва халқаро аҳамиятга эга савдо шаҳри ҳисобланган. "Одамлар гавжум кўчалар ва майдонлардан юриб бордик, уларда турли моллар билан олди-сотди қилинарди", деб ёзади сайёҳ ўз асарида.

Темир дарвоза. Мазкур жойнинг XV аср бошидаги ҳолати ва аҳамиятига оид тафсилотларни фақат Клавихо ёзган: "Бу тоғ жуда баланд, унда тор дарадан иборат ўткил бор, худди инсон қўли билан қилингандай; тоғдан ана шу дара орқали ўтилади; ушбу даранинг ўртасида қишлоқ бор, ундан тепада баланд тоғ юксалган. Унинг чўққисида хочсимон шаклда ғиштдан қурилган бир жойгоҳ бино турарди; у турли рангдаги кошин (кафель) билан нақшинкор қилинган. Тоғдаги бу ўткил Темир дарвоза деб аталади. Ўша ерда бундан бошқа ўтиш жойи йўқ. Мазкур Темир дарвоза Темурбекнинг ихтиёрида ва унга ҳар йили катта даромад келтиради, чунки Кичик Ҳиндистондан Самарқанд подшолигига ва унинг шимолдаги ўлкаларга йўл олган савдогарлар шу ердан ўтадилар".

Темир дарвоза қадимдан Буюк Ипак йўлидаги муҳим божхона саналган ва Амир Темур салтанатида ҳам унинг бу хусусияти, Клавихо ёзганидек халқаро савдо йўлидаги аҳамияти сақланган.

Кеш (Шаҳрисабз). Клавихо "Кундалиги"да Кеш оқар сувлар, ўтлоқлар, боғ-роғлар, экинзорлар, гавжум қишлоқлар ўрамидаги обод шаҳар экани ва унинг девори ҳамда чуқур хандақи борлиги, шаҳар дарвозалари олдида хандақ устига кўтарма кўприклар қурилгани айтилган.

Энг муҳими, Кеш шаҳрида Амир Темур фармони асосида барпо этилаётган турли иморатлар, айниқса Оқсарой мажмуаси бўлиб, ўша давр бошқа манбаларида Клавихо ёзганчалик даражада батафсил тавсифланмаган. Оқсарой мажмуаси ҳақида: "Бу қаср (Темурбек) шу пайтгача барпо этган иморатлар ичида энг муҳташамидир", деб қайд этилган. Клавихо Кеш шаҳрида 20 йил давомида қурилаётган кўшкларнинг ҳашаматига баҳо берар экан, Парижнинг моҳир усталари ҳам бу зийнатларни кўрганда ҳайратга тушишини таъкидлаб ўтади.

Самарқанд. Кастилия қироллиги элчилари бу шаҳарда икки ярим ойдан ортиқ вақт турганлари ва у Амир Темур салтанатининг пойтахти бўлганлиги сабабли, Клавихо "Кундалиги"да шаҳарнинг ташқи ва ички тузилиши, иморатлари, боғ-роғлари, ҳунармандчилик ривожи, халқаро йирик савдо маркази эканлиги тўғрисида анча кенг маълумот берилган.

"Кундалик"да Самарқанд шаҳри икки қисм - ички ва ташқи қисмлар шаклида тавсифланган. Шаҳар пахса девор ва чуқур хандақ билан ўралган бўлиб, унинг ички қисмида Кўксарой, Жомеъ масжид, катта бозор каби муҳим иморатлар жойлашган, уларда олиб борилган ... кўрган. У шундай ёзади: "Ҳар йили Самарқанте шаҳрида кўплаб Катай (Хитой), Ҳинд (Ҳиндистон), Тартария (Олтин Ўрда) ва бошқа турли жойлардан ҳамда (Самарқанд) салтанати - (империяси)нинг ўзидан келтириладиган моллар савдо қилинади.

Шаҳарда бемалол савдо-сотиқ ишлари олиб бориш учун махсус майдон бўлмагани сабабли, сеньор (Темурбек) бутун шаҳарни кесиб ўтувчи йўл ўтказишни ва унинг иккала томонига савдо дўконлари қуришни буюрди.

Шу ишни кечаю-кундуз давом эттириб, (тез орада) кўчани жуда кенгайтирдилар ва (йўлнинг) икки томонига чодирлар тикдилар; ҳар бир чодир олдига яхлит оқ (мармар) плиталар қўйилган баланд ўриндиқлар ўрнатилган эди. Ҳамма чодирлар иккитадан қилиб бирлаштирилган ва унга ёруғлик тушиб туриши учун деразалар қўйилган. Чодирлар қурилиши тугаши билан у ерга савдогарларни юбордилар ва улар ўз молларини сотишга киришдилар. Кўчанинг баъзи жойларига фавворалар қурилгандир... Ана шундай катта иш йигирма кунга қолмай ниҳоясига етказилган эди, ҳайрон қоласан киши".

Бунёдкорлик ишлари жумласидан кўплаб барпо этилган боғ-роғлар, турли иморатлар ҳам сайёҳ эътиборини тортган. Шаҳар боғлар ва узумзорлар билан ўралган, улар баъзи жойларда бир икки лиға (5-10 км.) масофагача ястанган. Шаҳардан кўра, унинг деворидан ташқарисида аҳоли кўпроқ. Шаҳар атрофидаги боғларда ҳашаматли саройлар қурилган, уларнинг бир қисми сеньор (Темурбек)га тегишли; ундан ташқари, бу боғларда шаҳар зодагонларининг ҳам ўз кўшк-саройлари бор, деб ёзади Клавихо.

Элчилар энг ҳашаматли саналмиш Боғи Дилкушо, Боғи Беҳишт, Боғи Нав, Боғи Чинорда расмий меҳмон бўлганлар.

Соҳибқирон Амир Темур асос солган бунёдкорлик ишлари кейинги асрларда унинг авлодлари томонидан давом эттирилди ва улар Темурийлар ренессанси деган тарихий тушунчанинг шаклланиши учун асос бўлди. Ободончилик фаолияти бу ҳаётий тарихий мерос ва мустақиллик йилларида Ўзбекистон диёрида халқ хўжалигининг турли жабҳаларида олиб борилаётган улкан бунёдкорлик ишлари ана шу ажойиб анъанага садоқат рамзидир.

ХАЛҚ ДОНИШМАНДЛИГИ

Юлдуз ШОРАҲМЕДОВА

Асрлар ҳикмати

мақолларни аждодларимиз ана шундай деб аташган

Аждодлардан бизгача етиб келган мақоллар халқ тафаккурининг, ҳаётий тажрибасидан келиб чиқадиган хулосавий фикрларнинг ихчам ва гўзал бадиий ифодасидир. Уларнинг ҳар бирида теран фикр, катта фалсафа мавжуд. Мақолларни таъсирчан, инсонни фикрлашга, ўйлашга ундайдиган бебаҳо бадиий асар десак, муболаға бўлмайди. Донишмандлар мақолларнинг инсон ҳаёти учун нақадар қадрли эканлигини эътироф этиб, бот-бот уқтириб келганлар.

Бобомиз Кайковуснинг "Агар ақлли бўлишни истасанг, ҳикмат ўргангилки, ақл ҳикмат билан камол топади", деган сўзлари ана шу фикримизнинг далилидир.

Ҳар бир миллат асрлар давомида жуда катта ҳаётий тажриба тўплайди ва уни турли йўллар билан келажак авлодларга мерос қилиб қолдиради. Мақоллар ана шундай бебаҳо маънавий меросимиздир.

Мақоллар ақлни ўткирлаштиради, нутқни равшан ва таъсирчан қилади, ҳаётда тўғри йўлни танлай билишга, ҳаётий жумбоқлар ва муаммоларни тўғри ечишга ўргатади, турмушнинг жамики катта-кичик масалалари хусусида қимматли маслаҳатлар беради. Қисқаси, табиат ва жамият ҳаётининг бирон бир соҳаси йўқки, у мақолларда ўз аксини топмаган бўлсин.

Биз мақолларда ота-боболаримиз босиб ўтган ҳаёт йўлини, турмушини, қувонч ва изтиробларини, чуқур мазмунли панд-насиҳатларини, урф-одатларини, анъаналарини кўрамиз, ҳис этамиз.

Хўш мақол сўзининг асл изоҳи нима?

Мақол - нутқнинг қаймоғи, суҳбатнинг мағзи, катта-кичик давраларда, йиғинларда айтиладиган гапларнинг боли.

Узукнинг гултожи - унинг кўзи бўлса, сўз бўстонининг гултожи мақолдир. Дунёда ҳикмат дурдоналарини асрлар оша кўз қорачиғидай асраб-авайлаб, сайқал бериб, авлодлардан - авлодларга мерос қолдирмаган халқ бўлмаса керак.

Халқимиз кундалик сўзлашувда қўллайдиган ҳикматли сўзларнинг кўплиги, тилимиз бойлигидан далолат беради.

Мақоллар мавзу жиҳатдан ниҳоятда бой ва хилма-хил бўлиб, уларда Ватан, меҳнат, дўстлик, илм-ҳунар, аҳиллик, донишмандлик хусусида донолик билан сўз юритилади.

Эл орасида ҳаммамизга яхши таниш бўлган "Сабр таги - сариқ олтин" мақолига эътиборимизни қаратсак. Ота-боболаримиз бу каби мақолларда кишининг ҳаётида сабр-тоқатли, чидамли, қаноатли бўлиш нақадар ажойиб фазилат эканлигини таъкидлаб, бунинг акси қанчалар ёмон оқибатларга олиб келишини ҳам уқтирганлар: "Сабр-умр хазинаси", "Ақл - одамнинг кўрки - сабр унинг шериги", "Сабр туби-сариқ олтин, сарғайиб турсанг бари олтин", "Совун кирни очади - сабрсиз сирни очади" каби мақоллар юқоридаги бош ҳикматли сўзимизни янада чуқурроқ англашимизга ёрдам беради.

Бундан ташқари, кишини сабр-қаноатли бўлишга даъват этувчи мақоллар бундан кўп йиллар илгари яшаб ижод этган шоирлар томонидан зўр маҳорат билан қўлланилган.

Масалан:

Аччиқдир "Сабр қил"деган панд,
Аммо сабр қилсанг бўлар қанд.
(Носир Ҳисрав)

Тўғри, сабр - аччиқ, лекин оқибат,
Ширин мева берур ҳам кўп манфаат.
(Жалолиддин Румий)

Агар сен қилмасанг
мақсадни ҳосил,
Сабр қилғил, сабр қилғил, сабр қил.
(Сайёдий)

Юқоридагилардан олим ва оқил халқимизнинг доно фикри, ўткир ҳақиқатни, теран мазмунни, сўз хазинасининг қимматбаҳо дуру гавҳарларини ўзида мужассамлаштирган бой оғзаки бадиий ижод - мақоллар яратганлигига гувоҳ бўламиз.

Ота-боболаримиз фарзандларига турмуш кечиришнинг йўл-йўриқлари юзасидан панд-насиҳат қиларканлар, киши хоҳ жисмоний, хоҳ моддий, хоҳ маънавий жиҳатдан ҳоли-қудратига қараб иш кўриши, қурби етмаган ишга уринмаслиги зарурлигини "Қўл етмаса бўй чўзма" мақолида ёритиб, бунинг акси эса ёмон бўлишини уқтирганлар: "Ойни қўл билан узиб олиб бўлмас", "Тоғ арқон билан эгилмас, денгиз - қайиқ билан бекилмас", "Қўлинг етган шохнинг шафтолиси ширин".

Халқ ҳаётий тажрибасидан келиб чиқадиган хулосаларнинг бадиий ифодаси бўлмиш мақоллар гарчи бир-икки лўнда жумлали ё мисрали бўлса-да, уларнинг ҳар бирида бир китобга етадиган фикр ва туйғу жо қилингандир.

Мақолларда Ватан улуғланади: "Булбул чаманни севар, одам Ватанни", "Она юртинг - олтин бешигинг". Бу мақолларда ҳар ким ўз элида эркин нафас олиши, иззат-ҳурматда яшаши ифодаланиб, Ватанни севиш, унга ҳамиша содиқ бўлиш маънолари ётади.

Мақолларни эл оғзидан ёзиб олиш, имкони борича мукаммал тўплаш, ўзига хос хусусиятларини ўрганиш, илмий таҳлил этиш, нашр қилиб, кенг халқ оммасига яна қайта тақдим этиш энг эзгу, энг хайрли ишлардан биридир.

Шундай экан ҳикматли сўзлар, мақоллар биз учун асрларнинг садоси, узоқ ўтмиш билан ҳамнафаслик ҳиссини уйғотувчи мангу чақириқ, замонлараро кўприк эканлигини унутмаслигимиз даркор.

ЭЪТИРОФ

Музейдаги тадбир

Амир Темур хотирасига бағишланди

Сарвар ХУРРАМОВ,
"Milliy tiklanish" мухбири

Тарихни ўрганиш ва қайта тиклаш билан миллий ғурур ва миллий онг юксалади. Президентимиз Ислом Каримов **"Амир Темур эса ана шу кўҳна тарихнинг буюк чўққисидир"** деган эдилар. Мустақиллик том маънода Соҳибқирон Амир Темурнинг қайта туғилиш даври бўлди. Саркарданинг Ватан тинчлиги ва давлат бошқаруви йўлидаги олиб борган хизматлари Президентимиз ташаббуси ва бевосита раҳбарлигида амалга оширилган ишлар орқали муносиб баҳоланди.

ЎзМТДП Тошкент вилоят кенгаши томонидан Амир Темур хотирасига бағишлаб «Темурийлар тарихи» Давлат музейида тадбир ўтказилди. Унда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари ҳамда Тошкент вилояти Ўртачирчиқ тумани А.Навоий маҳалла фаоллари иштирок этишди. Қатнашчилар тадбир бошида анъанага кўра хиёбонга ўрнатилган Амир Темур ҳайкали пойига гулчамбар қўйдилар. Маросимдан кейин музейга ташриф буюришиб, мутахассисларнинг Темурийлар тарихи ҳақида сўзлаган маърузаларини тингладилар. Бобокалонимизнинг адолатли давлат қуриш, маънавий баркамол жамият бунёд этишда амалга оширган ишлари тадбир иштирокчилари томонидан чуқур эҳтиром билан эътироф этилди.

Шунингдек, партия Дастурида белгиланган ғоя ва мақсадлар билан миллий тарихимизнинг узвий боғлиқлиги тадбирнинг янада қизиқарли ўтишига сабаб бўлди. Иштирокчилар музейдаги Темурийлар даврига оид бўлган экспонатларни томоша қилишди. Бир гуруҳ ёшлар шу ернинг ўзида партия сафига қабул қилиндилар.

КЎРГАЗМА

Маълумки, бу йил пойтахтимиз Тошкентнинг 2200 йиллиги кенг нишонланади. Шу муносабат билан жойларда пойтахтимиз тарихи, унинг бугунги кунига бағишланган кўплаб учрашувлар, кўргазмалар ва давра суҳбатлари ташкил этилмоқда. Дарҳақиқат, Ўзбекистон ўзининг қадим ва бой тарихи, буюк сиймолари билан дунёга машҳур. Юртимизнинг ҳар бир гўшаси ўтмиш қаъридан сўзлайди. Пойтахтимизнинг 2200 йиллик кўҳна тарихи ҳам бу замин инсониятнинг қадимги цивилизация бешикларидан бири эканлигини исботлайди.

Тошкент: кеча ва бугун

Тошкентдаги 2-Республика Тиббиёт коллежида "Тошкент: кеча ва бугун" деб номланган кўргазма ташкил этилди

Ушбу кўргазмадан ўрин олган суратларда ҳам кўриниб турибдики, бу азим шаҳарнинг бетакрорлиги билан ҳар қанча фахрлансак арзийди.

Айтиш жоизки, истиқлол бизга эрк ва ҳурлигимизни, бунёдкорлик ҳамда яратувчанлик каби эзгу фазилатларимизни ҳам қайтиб берди. Тошкентда кейинги йилларда қад ростлаган жаҳон андозалари даражасидаги муҳташам бинолар, замонавий меҳмонхоналар, театр ва музейлар, лицей ва коллежлар халқимизнинг маънавий-маърифий юксалиши йўлида хизмат қилмоқда. Суратларни кўздан кечирганингизда ўтмиш ва ҳозирги давр манзаралари азим шаҳримиз салобати ва довруғини намоён этаётганига гувоҳ бўласиз.

Тадбирда сўзга чиққанлар мазкур кўргазма ўқувчиларга айнан Тошкент шаҳрининг кечаги ва бугунги қиёфасини қиёслаш имкониятини берганлигини алоҳида қайд этишди. Бундан ташқари, кўргазма тарихни билиш ва ўрганиш, истиқлол шарофати билан қўлга киритилган ютуқлар, айниқса бунёдкорлик соҳасида амалга оширилган ишларни солиштириш имконини берганлиги билан ҳам аҳамиятлидир.

Сурайё МЕЛИҚУЛОВА,
"Туркистон-пресс"

ОБОД МАНЗИЛЛАР

Барчаси ёш авлод учун

Мустақилликка эришгач, республикамиз кенг маънода қурилишлар майдонига айланди. Шахсий уй-жойлардан тортиб, касб-ҳунар коллежлари, қишлоқ врачлик пунктлари, мактаблар, жамоат бинолари, маданий-маиший комплекслар, истироҳат боғлари барпо этиш, таъмирлаш ва реконструкция ишлари оммавий тус олди.

Шерзод ҚУРБОНОВ,
"Milliy tiklanish" мухбири

Жумладан, бугун кадрлар тайёрлаш, ўсиб келаётган ёш авлодни касбга йўналтириш ва бу борада ёшларимизга беминнат хизмат қилиб келаётган касб-ҳунар коллежларини замон талаблари даражасида қурилишига ҳам жиддий эътибор қаратиб келинмоқда.

- Вилоятда ёшларимизга жорий йилда янги қуриб фойдаланишга топширилиши кўзда тутилган касб-ҳунар коллежлари 20 тани ташкил этади,- дейди Қашқадарё вилоят инжиниринг компанияси раҳбари Дилшод Жовлиев.- Касб-ҳунар коллежлари умумий 10 минг 590 ўринли бўлиб, бундай катта ҳажмдаги қурилиш-монтаж ишларининг тендер баҳоси 44 миллиард 361 миллион 278 минг сўмни ташкил этади. Илм даргоҳларини бунёд этишда вилоятдаги кўплаб ишлаб чиқариш, қурилиш ташкилоти ва фирмалари бел боғлашган бўлиб, ҳозирда бунёдкорлик ишлари кенг қулоч ёйган.

Инжиниринг компанияси умумий бўлим бошлиғи Маҳмудқобил Абдиевнинг айтишича, қурилишлар жараёнида ҳар бир амалга оширилажак қурилиш-монтаж ишларининг умумий назоратини олиб бориш, энг муҳими бинони сифатли қад ростлашини таъминлаш мақсадида доимий равишда қурувчилар билан мулоқотда бўлиб, бунёдкорлик ишлари олиб борилаётган объектлар мунтазам назорат қилиб бориладиди. Нишон туманидаги 540 ўринли Транспорт касб-ҳунар коллежи қурилиш-монтаж ишлари "XXI аср" хусусий фирмаси томонидан амалга оширилмоқда.

— Қурилишнинг тендер қиймати 2 миллиард 248 миллион сўмни ташкил этади,- дейди фирма раҳбари Қувондиқ Алишеров.- Бунёдкорлик ишларини 110 нафар уста қурувчилар олиб бормоқда. Улар учун барча қулайлик ва шароитларни яратиб берганмиз. Махсус кийим-бош, икки маҳал иссиқ овқат ва ётоқлари учун кўчма уйлар ҳам мавжуд. Ҳозирда қурилиш ишлари 60 фоизга бажарилган. Объектни муддатдан олдин фойдаланишга топшириш мақсадида барча имкониятлардан фойдаланган ҳолда иш олиб боряпмиз. Биз барпо қилган таълим масканларида ёшларимиз ўқиб, таълим-тарбия олиб, камол топар экан, биз қурувчиларга бундан ортиқ бахт йўқ.

— Иш қуролинг соз бўлса, машаққатинг оз бўлади, - дея сўз бошлайди Касби туман Қамаши қишлоғидаги Ахборот технологиялари касб-ҳунар коллежида бунёдкорлик ишларини олиб бораётган "Соҳибкор-Дилхош" хусусий корхонаси раҳбари Меҳмон Убайдуллаев.- Коллеж 585 ўринли бўлиб, қурилиш ишлари тендер баҳоси 2 миллиард 17 миллион 496 минг сўмни ташкил этади. Қурилиш жараёнида фойдаланиладиган техникаларимиз 20 тани ташкил этади. Бундан ташқари корхона қошида ишлаб чиқариш базамиз ҳам мавжуд бўлиб, шлакоблок, фундамент блоклари, тайёр бетон, плита, тахта ва пайвандлаш ишлари амалга оширилади. Бу жараён эса бизга қурилишдаги қийинчиликларни енгиб ўтишга хизмат қилади.

Ишчиларни қўллаб-қувватлаш, ҳимоялаш корхонанинг бош мақсадларидан биридир. Шу боис уларга барча шарт-шароитлар яратилиши билан бир қаторда, маданий ҳордиқ чиқаришлари, ўз ўрнида рағбатлантирилиб, бир ойда ҳар бирига 400 минг сўмдан маош белгилаб берилган. Бундай улкан қурилиш бунёдкорлари томонидан вилоятда кўплаб замонавий иншоотлар барпо этилган ва барпо этиб келинмоқда.

- 2007 йилда Касби туманидаги Зумрад касб-ҳунар коллежини, ўтган 2008 йилда Косон туманидаги Пудини маиший хизмат кўрсатиш касб-ҳунар коллежини қуриб фойдаланишга топширдик, - дейди "Реал капитал" қурилиш ишлаб чиқариш корхонаси раҳбари Жаббор Халилов. - Жорий йил август ойида фойдаланишга топширилиши лозим бўлган Касби туман Зарқуноқ қишлоғидаги Озиқ-овқат касб-ҳунар коллежи қурилишини тендерда ютиб олиб, бугунда қурилиш ишларини 70 фоизга бажариб бўлдик. Маскан 435 ўринли, тендер баҳоси эса 2 миллиард 200 миллион 450 минг сўмни ташкил этади.

Коллеж учта ўқув блокидан иборат бўлиб, қўшимча ўқув ишлаб чиқариш цехи, 50 ўринли ётоқхона, спорт зали, фаоллар зали, ташқи спорт майдонлари ҳам мавжуд. Қурилиш-монтаж ишларини сифатли олиб боришда айниқса иш юритувчи Маматқул Рўзимуродов, пайвандчи Худоёр Раҳимбердиев, ғишт терувчи уста Мавқий Раҳимовнинг ҳиссаси катта бўлмоқда.

ИҚТИСОДИЁТ

2009 ЙИЛ – "ҚИШЛОҚ ТАРАҚҚИЁТИ ВА ФАРОВОНЛИГИ ЙИЛИ"

Обод масканга айланмоқда

"Истиқлол" қишлоқ фуқаролари йиғини Сайҳунобод туманидаги энг чекка аҳоли масканларидан саналади. Ҳудудда бугунги кунда еттита маҳалла мавжуд бўлиб, 2779 та хонадон бор. 7 та умумтаълим мактаби, 3 та мактабгача тарбия муассасаси, 3 та қишлоқ шифохонаси, 2 та мини банк, 35 та савдо дўкони самарали фаолият кўрсатмоқда. Қишлоқ фуқаролари йиғини ҳудудида ёшларни иш билан таъминлаш устувор вазифага айланган.

Анорбой НОРҚУЛОВ,
"Milliy tiklanish" мухбири

Аҳолини томорқа билан таъминлаш деҳқончилик, чорвачилик, паррандачилик ва балиқчиликни равнақ топтириш ишларига катта эътибор қаратилмоқда. Аҳолининг томорқа билан тўлиқ таъминланиши фаровонлик омили сифатида хизмат қилмоқда. Кейинги йиллар давомида қарийб 500 гектарга яқин ҳосилдор экин майдонлари томорқа учун ажратилди. Қишлоқ аҳолиси ундан унумли фойдаланиб, катта даромад соҳибига айланмоқда. Раҳмат Жўраев, Малик Тўланбоев, Мавлуда Умарова, Ҳусан Мамажоновлар оилавий бўлиб, томорқа хўжалигидан фойдаланишяпти. Улар бир йилда икки-уч мартадан ҳосил олишмоқда. Оилаларнинг ҳалол меҳнат орқали бир йилда топаётган даромадлари 5-6 миллион сўмни ташкил этмоқда. Қуролбой Нуриддинов, Қурбонбой Қаршибоевлар ўз томорқаларида анорзор, анжирзор барпо этиб, катта фойда кўрмоқдалар. Қишлоқ тадбиркори Бозор Аллаёров эса ўз маблағи эвазига сув ҳавзаси қуриб, балиқчилик хўжалигини очди.

Жорий йилнинг юртимизда "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили" деб номланиши "Истиқлол" қишлоқ фуқаролари йиғини раҳбарлари ва фаоллари зиммасига ҳам катта масъулият юклади. Фаоллар, ишбилармонлар ва тадбиркорларнинг саъй-ҳаракати билан ҳудудда катта ҳажмдаги ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ва бунёдкорлик ишлари бошлаб юборилди. Қишлоқ фуқаролари йиғини ҳудудидаги "Иттифоқ", "Ободон", "Нурматобод, "Намуна", Шароф Рашидов номли маҳаллаларда терakзорлар барпо этиш, икки километрлик йўлни асфальтлаш, тўрт километрга яқин газ қувурларини янгилаш асосий вазифа этиб белгиланган. Бундан ташқари, "Иттифоқ" маҳалласи ҳудудида тўхтаб қолган консерва заводини ҳомийлар ёрдамида қайта ишга тушириш ҳам асосий вазифа этиб белгиланган. Агар корхона ишга тушса нафақат ушбу ҳудуддаги, балки Сайҳунобод ва қўшни туманларда етиштирилган мева, сабзавот, полиз ва чорва маҳсулотлари қайта ишланиб, консерваланган ҳолда хорижга экспорт қилинади. Энг муҳими корхонанинг ишга тушиши туфайли 40 нафарга яқин қишлоқ ёшлари доимий иш ўринларига эга бўладилар.

- Қишлоқдошларимизнинг турмуш шароитини яхшилаш, эл-юрт фаровонлигини таъминлаш асосий вазифамиз,- дейди "Истиқлол" қишлоқ фуқаролари йиғини раиси Жўра ака Умрзоқов.- Ҳудудимизни обод, кўркам масканга айлантириш учун бор имкониятимизни ишга солаяпмиз.

БОҒДОРЧИЛИК

Бахмал олмаси

рекламага муҳтож эмас

Пардабой ТОЖИБОЕВ,
"Milliy tiklanish" мухбири

Ҳазрат Алишер Навоий:
Олмани сўнди нигорим, ол деди
Олма бирла бу кунгулни ол деди,
деб ёзганлар. Қаранг олмаларимиз ўша аждодларимиз яшаган даврлардаёқ рамзга айланиб кетган экан. Унинг зоҳирий маъноси?! Меваларнинг таъми, шифобахшлиги, дастурхон учун кўрки ҳақида гап кетганда олма ҳам биринчилар қаторида тилга олинади. Ўзи рамзга айланмаган қандай мевамиз бор?! Ўзбек тупроғида етишгани рамзга айлангани-да! Санаймиз: учқора майизи, Қува билан Дашнобод анори, Наманган олмаси, Фарғона ва Каттақўрғоннинг ўриги, Хоразм ва Мирзачўлнинг қовунлари... Бу мевалар маржонига Бахмал олмасини ҳам қўшсак жуда ярашади. Таърифига гап йўқ. Ўлкамизнинг шу соҳа бўйича академиги Маҳмуд Мирзаев Бахмал соҳибкорлари етиштираётган олмаларни кўриб, олимлар яратган олма навларининг камчилигини Бахмал табиати тўлдираяпти, деган эканлар. Ҳа, табиат саховати тоғ ён бағирларида етилаётган олмаларга жуда чиройли ранг, шифобахш таъм, оғир салмоқ, узоқ муддатга сақланишдек хислатларни ато этиб, унинг шуҳратини оширмоқда. Ўзбекистон бозорларини қўяйлик, ҳатто қўшни республикаларда ҳам Бахмал олмасининг ошиғи олчи. Россиянинг телевизион каналлари узоқ вақт Бахмал олмасини реклама қилганига гувоҳмиз. Бирор тўй, юбилей ёки байрам дастурхонида шу неъмат бўлмаса татимайди. Бахмал олмаси ҳақида қанчадан-қанча ривоятлар, афсоналар тўқилган.

— Бахмал олмасининг бундай ижобий хусусиятларга эга бўлишида табиатнинг жуда катта таъсири бор,- дейди Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги илмий ишлаб чиқариш маркази бўлим мудири Қурбон Эшмирзаев. — Денгиз сатҳидан 1,5 минг метр баландликда тоза обҳаво шароитида минералланган сув, қуёш нурининг кўп тушиши, физик-химик жараёнлар олманинг бундай хусусиятларга эга бўлишида катта аҳамият касб этади.

Олимнинг айтишича ҳар куни олма танавул қилган инсон ҳеч қачон касал бўлмас экан. Нега деганда, ўз хусусиятлари билан жаҳонда етиштириладиган фойдали мевалар орасида учинчи ўринда турар экан. Хуллас олма ҳақида аввал ҳам "кўп ва хўп" гапирилган. Лекин масаланинг моҳияти шуки, бу мева турининг бугунги кунда халқ хўжалигидаги аҳамиятига жиддийроқ диққат қаратсак.

Агар Бахмал тумани хўжаликларини, шахсий томорқаларини кузатсангиз аҳоли, асосан, олма етиштириш билан шуғулланишига гувоҳ бўласиз. Хўжаликлар ва аҳоли асосан олма етиштириб, даромад олаётганини таъкидлашмоқда. Эскирган мева дарахтларини алмаштириш, янги олмазор барпо этиш йўлидаги ишлар кишини қувонтиради. Кишилар мустақиллик шарофатидан фойдаланиб, хўжаликлар билан шартнома тузиб, тоғ ён бағирларини экишга тайёрлаб олмазорлар барпо этаётгани бу соҳанинг истиқболи порлоқлигидан дарак беради. Бироқ келажакни ўйлаб хўжалик юритиш ҳам шахсий, ҳам жамият манфаатларини ҳисобга олиб фаолият кўрсатиш улар олдидаги асосий вазифа бўлиши зарур.

— Бахмал ўрмон хўжалиги билан узоқ муддатга шартнома тузиб, 30 гектар ерни олмазор қилдим. Ўтган йили унинг биринчи ҳосилини олдик. Майдонларга юқори ҳосил, сифатли маҳсулот берадиган олма навлари "Стар-кримсон", "Голден-Дили-6" экиб парваришлаяпман. Келажакда улардан кўчат етиштираман, бозорга сотаман, буюртмачиларга бераман,- дейди деҳқон фермер хўжалиги раҳбари Акрам Раҳмонқулов.

Бахмаллик соҳибкорлар ҳозир олмани янада узоқ вақт сақлаш устида бош қотирмоқдалар. Қурбон Эшмирзаев бу борада шундай дейди: — Ҳаво иссиқ келган йиллари Бахмал олмаси қанчалик сершира ва серсув бўлмасин ўз хусусиятини йўқотади. Шунинг учун махсус совуқхоналар қуриш зарур бўлади. Унга кетган харажатни олма фойдаси бемалол қоплайди. Кустар саноат усулида қайта ишласа бўладиган корхона қуришни ҳам жадаллаштириш керак. Олим ўз фикрини исботлаш учун мисол келтирди. Унинг айтиши бўйича сифатини йўқотган маҳсулот 2-3 баравар арзон баҳоланар экан. Бунда маҳсулот сифати, соғлиққа фойдасини ҳам унутмаслик зарур, дейди у. Сир эмас, ҳозир марказий бозорларимизда хориждан келтирилган олма Бахмал олмаси билан рақобатга киришмоқда. Тўғри, сифат ўз йўлига, бироқ таъмига келганда Бахмал олмасига тенг келолмаслиги харидорларга аён.

Бахмаллик соҳибкорлар ўтган асрнинг 40 йилларидан бошлаб олма етиштириб келмоқда. Уларнинг маҳсулотлари жаҳон аҳамиятига эга бўлган кўргазмаларда намойиш этилганига гувоҳмиз. Олимлар ўзларини яратган навларини шу ҳудудларда синаб, илмий даражаларини оширдилар. Эшмурод Аҳмедовдай хўжалик раҳбари Ойқор хўжалигида минг гектарлаб боғ барпо қилди. Абдувойид Усанов номли хўжаликнинг "Музбулоқ" бўлими бошлиғи Султон Эсонов эса тоғ оралиқларида ҳам олманинг ҳосил беришини исботлади. Айтишга, мақтанишга арзийдиган гаплар. Лекин давр яна бир муаммо - олма дарахти кўчатчилигини тартибга солишни тақозо этмоқда.

— Олма етиштириш соҳасида эришилган ютуқларни сарҳисоб қилиш, янгиларини жорий этиш бугуннинг талаби,- деб сўзини давом эттиради олим. — Бахмал ерига бозордан тўғри келган навни олиб келиб экиб бўлмайди. Баъзи бир фермерлар шундай қилишади. Экиладиган кўчат дориланган бўлиши, Бахмал табиатига мос келиши керак. Бу касалликларни олдини олиш учун ҳам зарур. Иложи борича кўчатлар шу ернинг ўзида тайёрланганини маъқул. Бу олмани новдалигидан табиатга мослашишини таъминлайди, об-ҳавога кўникиб, мевага киради. Бунинг учун эса кўчат етиштирадиган плантацияларни ташкил этиш лозим бўлади.

МАРҒИЛОН ГИЛАМЛАРИ

Ҳунармандлар юрти Марғилон шаҳридаги Алишер Навоий номидаги акционерлик жамияти негизида асрлар давомида қадрланиб келинган қўл гиламдўзлик санъатининг ноёб турлари тикланди.

Шарқда остона гиламдан бошланади

Қўл меҳнати ресурслари кўп бўлган жойларда ҳунармандчиликнинг бу ноёб турини ривожлантириш катта аҳамият касб этади. Қишлоқ ҳудудларида истиқомат қилувчи аҳоли, хусусан хотин-қизларнинг манфаат ва имкониятларини оширишда ҳунармандчиликнинг ривожланиши оилаларни барқарор даромад билан таъминлаш баробарида, гиламдўзлар сулоласининг шаклланишига замин яратади.

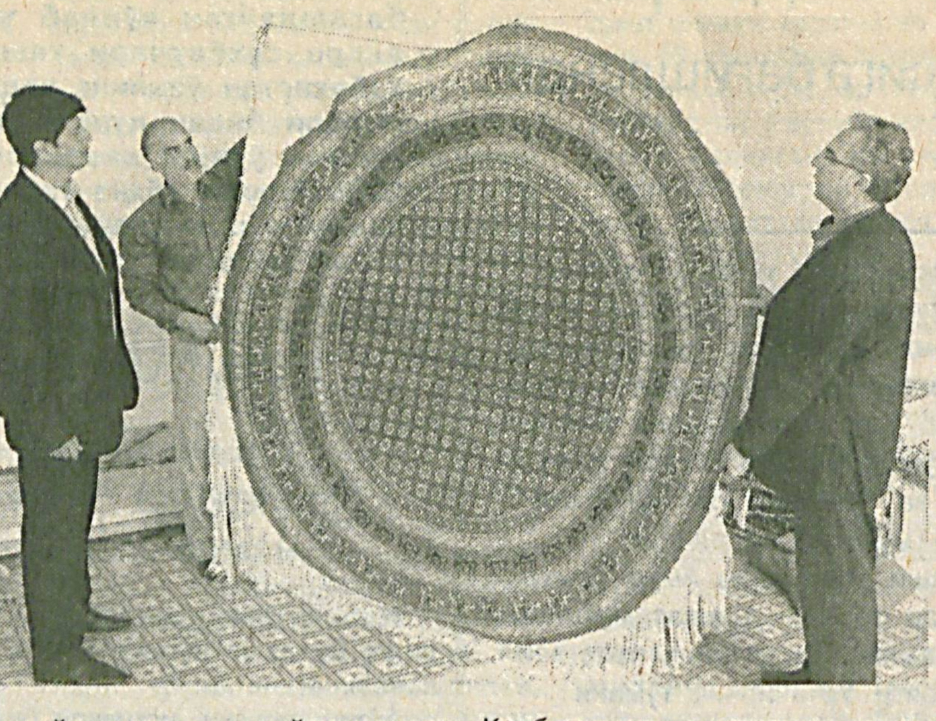

Марғилон гиламларининг ўзига хос жиҳатлари шундаки, улар қўл кучи, қалб қўри, меҳр билан табиий ипакларга жило, кўрк бериб тайёрланади. Унинг бошқа маҳсулотлардан фарқли томонларидан яна бири, матоларга сайқал берган ранг-бўёқлар табиий гиёҳлардан тайёрлангани, асрлар давомида ўз хусусиятини йўқотмаслиги билан ҳам ажралиб туради. Бу эса дунё бозорида Марғилон гиламларининг ўрни ва нуфузини оширишга хизмат қиляпти. Ҳунармандлар таъбирига кўра, бир дона гиламга керакли хомашёни тайёрлаш учун йигирмадан ортиқ амаллар бажарилиб, 1-3 йил давомида яратилади.

Қадим юртда гиламчиликнинг бу ноёб турини ўрганиш истагида бўлган ёшлар кўпчиликни ташкил этади. Айни кунда тармоқда 180 нафардан ортиқ гиламдўз қизлар жаҳон бозорларида рақобатбардош бўлган алвон маҳсулотлар туркумини яратишмоқда. Гиламдўзлик касб-ҳунар сирларини пухта эгаллашларида эронлик мутахассисларнинг амалий ёрдами катта бўлмоқда. Жумладан, канадалик Шариф Ғуломмирзо ишлаб чиқариш жараёнини ташкил этиш учун 500 минг АҚШ доллари миқдорида инвестиция киритди. Бу ўз навбатида 300 нафар ёшларни иш билан таъминлаш имконини беради.

Корхонада касаначилик асосида аҳолини иш билан таъминлаш ишларига ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда. Айни кунда Марғилоннинг Йўрмадўз, Шилдирама маҳаллалари ҳамда Тошлоқ туманидаги Заркент қишлоғи хонадонларида 15 нафардан зиёд аёллар марғилон гиламларини тайёрлаб беришмоқда.

Гап шундаки, айни кунда тармоқда қўл гиламларининг олтмишдан ортиқ турлари тайёрланди. Етакчи экспертларнинг фикрига кўра, Эрон гилам экспорти ҳажми дунёда нефтдан кейин иккинчи ўринда туради. Марғилонда яратилаётган гиламлар эса сифати ва сайқали борасида Эрон гиламлари билан бемалол рақобатлашади. Сармоядорларнинг таъкидлашича, Алишер Навоий номидаги акционерлик жамияти негизида "Марғилон қўл гиламчилик маркази" ташкил қилинади. Бу беш мингта янги иш ўринлари яратиш ва харидоргир маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳажмини янада ошириш имконини беради.

"Марғилон гилам маркази" бир вақтнинг ўзида ишлаб чиқариш ва ўқув мактаби сифатида фаолият юритади. Марказда доимий равишда 300 нафардан зиёд ёшлар қўл гиламдўзлик мутахассислигига ишлаб чиқариш жараёнидан ажралмаган ҳолда ўқитилади. Ўқиш жараёни улар қўлда гилам тўқиш, ипак ва жунни қайта ишлаш, бўяш, дизайнерлик, гилам нақшлари ва сайқалларини чизиш, гиламга ишлов бериш каби гиламдўзликнинг сир-асрорларини ўрганишади. Касб эгалари малака ва маҳоратга эга бўлганларидан сўнг турар жойларда ташкил этилган кичик цехларда мустақил фаолият бошлайди.

Гиламдўзлик маркази маҳсулот ишлаб чиқариш учун зарур бўлган дастгоҳ, асбоб-ускуналар, хомашёлар етказиб беради, улар захирасини тайёрлаб боради. Қўл гиламдўзлиги экологик тоза ва хавфсиз меҳнат бўлиб, уни хонадон ва маҳаллаларда ташкил қилишда катта сармоя талаб этилмаслиги билан ҳам ажралиб туради. Бундан ташқари жаҳон бозорида қўл гиламларига бўлган талаб кундан-кунга ортиб бормоқда. Чунки бу маҳсулотлар юқори санъат асари каби шуҳрат эътибор топиб, эъзозланмоқда.

Марғилон гиламдўзлик мактабининг шаклланиши унга боғлиқ бўлган соҳалар ривожланишига ҳам катта туртки беради. Катта сармоялар жалб қилинмаган ҳолда фаолиятни диверсификация қилиш билан ипак, жун ва пахта толаларини қайта ишлаш йўналишлари ривожланиб, дунё бозорига юқори қийматга эга бўлган экспортбоп маҳсулот ишлаб чиқариш омиллари тараққий эттирилади.

– Мамлакатимизда ишбилармонлик ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш, хорижий сармояларни жалб этиш, замонавий техника ва технологиялардан фойдаланиш борасида яратилган қулай шарт-шароитлар четга хомашё эмас, балки тайёр маҳсулот турларини экспорт қилиш имкониятини бермоқда, – дейди корхона бош директори Аббосхон Акрамов. – Шу пайтгача Марғилон ипакларининг асосий қисми ҳам фақат хомашё тариқасида четга сотилган. Ҳунармандлар юртидаги янги тармоқ бу борадаги ишларга барҳам бериб, табиий ипакларни тайёр маҳсулот тариқасида экспорт қилиш имкониятини беради.

Қўл кучи, замонавий ранг-тасвирларга уйғунлашган, соф ипакдан тайёрланган маҳсулотларга дунё бозорида қизиқиш катта. Марғилон тамғаси билан ишлаб чиқарилган рангин гиламлар яқин кунларда Осиё, Африка ва Европа давлатларига экспорт қилинади.

Расул КАМОЛ,
"Туркистон-пресс"

«Матбуот тарқатувчи» Акциядорлик компанияси

2009 йил учун газеталар, журналлар ва китобларга обуна давом этаётганлигини маълум қилади.

Мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг миқёсли ислоҳотлар ва юртимизда кечаётган ижтимоий-сиёсий жараёнлар, Ватанимиз маънавий-маданий ҳаётидаги янгиланишлар ва воқеалар, хорижий мамлакатлар ҳаёти билан яқиндан ва мунтазам танишиб борaман десангиз вақтли матбуот нашрларига обуна бўлинг!

Обуна «Матбуот тарқатувчи» АК ва «Ўзбекистон почтаси» ОАЖнинг барча бўлимларида чекланмаган миқдорда қабул қилинади.

Маълумот учун қуйидаги телефонларга мурожаат қилишингиз мумкин:

Тошкентда: 233-67-71, 233-67-98

Компания тизимидаги жамиятларнинг телефонлари:

ҚР Нукус (3612) 22-88-68
Андижон (3742) 22-29-89
Бухоро (3652) 25-47-49
Жиззах (3722) 22-40-01
Қашқадарё (3752) 25-40-27
Навоий (4362) 23-26-86
Наманган (3692) 26-29-80
Самарқанд (3662) 34-22-53
Сирдарё (3672) 25-47-70
Сурхондарё (3762) 27-49-03
Тошкент вил. (3712) 233-13-04
Фарғона (3732) 24-29-22
Хоразм (3622) 26-63-75
Компания бўлими 234-85-99

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

БИЗНИНГ ШАРҲ

Бекзод ИСКАНДАР

Инқирозга қарши кураш

Ўзбекистон танлаган йўл ва хорижда кечаётган жараён

2008 йилда бошланиб, кўлами тобора чуқурлашиб бораётган жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозининг сабаб ва оқибатларини тўғри баҳолаш ҳамда шу асосда унга қарши самарали чоралар дастурини ишлаб чиқиш масаласи дунё миқёсида энг долзарб масалага айланмоқда. Халқаро эксперт ва мутахассислар бу инқирозга баҳо берар экан, унинг янада авж олиши борасида кўпроқ саволларга дуч келишмоқда. Давлатимиз раҳбари Ислом Каримовнинг яқинда нашр этилган "Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози, Ўзбекистон шароитида уни бартараф этишнинг йўллари ва чоралари" номли китобида бу ҳақда ҳар томонлама асосланган аниқ қарашлар, амалий хулосалар илгари сурилади.

Унда жаҳон молиявий инқироздан имкон қадар тез чиқиш, унинг оқибатларини юмшатиш кўп жиҳатдан ҳар қайси давлат доирасида ва умуман, дунё ҳамжамияти миқёсида қабул қилинаётган чора-тадбирларнинг қанчалик самарадорлиги, уларнинг бир-бири билан уйғунлигига боғлиқ экани таъкидланади. Хусусан, "...Молиявий-иқтисодий инқирознинг ҳар қайси давлатдаги миқёси, кўлами ва оқибатлари қандай бўлиши кўп жиҳатдан бир қанча омилларга келиб чиқади. Яъни, бу аввало, ана шу давлатнинг молия-валюта тизими нечоғли мустаҳкам эканига, миллий кредит институтларининг қай даражада капиталлашуви ва ликвидлиги (тўлов имконига), уларнинг чет эл ва корпоратив банк тузилмаларига қанчалик қарам эканига, шунингдек, олтин-валюта заҳирасининг ҳажми, хорижий кредитларни қайтариш қобилияти ва пировард натижада - мамлакат иқтисодиётининг барқарорлик, диверсификация ва рақобат бардошлик даражасига боғлиқ", дейилади китобда.

Юзага келган барча муаммо ва қийинчиликларга қарамай, 2008 йилда иқтисодиётимизнинг нафақат барқарор фаолият кўрсатиши, балки унинг юқори ўсиш суръатларини изчил таъминлашга эришилди, яқин истиқболга белгиланган кенг кўламли чора-тадбирлар комплекси, аввало Инқирозга қарши чоралар дастури ва уни амалга ошириш механизмлари ишлаб чиқилди. Бу дастур жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозининг таҳдид ва хатарларига муносиб қарши туриш, унинг иқтисодиётимизга салбий таъсирининг олдини олиш имконини бериши, айни пайтда инқироздан сўнг Ўзбекистон иқтисодиётининг барқарор ва мутаносиб ривожланган ҳолда майдонга чиқиши, халқимизнинг ҳаёт даражаси ва фаровонлигини янада ошириш бўйича олдимизда турган устувор вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш учун ишончли замин яратиши асарда алоҳида қайд этилади.

Манбада шундай дейилади: "Ўзбекистонда қабул қилинган ўзига хос ислоҳот ва модернизация модели орқали биз ўз олдимизга узоқ ва давомли миллий манфаатларимизни амалга ошириш вазифасини қўяр эканмиз, энг аввало, "шок терапияси" деб аталган усуллардан бизга четдан туриб киритилишга қаратилган уринишлардан, бозор иқтисодиёти ўзини ўзи тартибга солади, деган ўта жўн ва алдамчи тасаввурлардан воз кечдик. Маъмурий буйруқбозлик тизимидан бошқарувнинг бозор тизимига ўтиш жараёнида тадрижий ёндашувни, "Янги уй қурмасдан туриб, эскисини бузманг" деган ҳаётий тамойилга таянган ҳолда, ислоҳотларни изчил ва босқичма-босқич амалга ошириш йўлини танладик. Энг муҳими, парокандалик ва бошбошдоқлик таъсирига тушиб қолмаслик учун ўтиш даврида айнан давлат бош ислоҳотчи сифатида масъулиятни ўз зиммасига олиши зарурлигини биз ўзимизга аниқ белгилаб олдик».

Аммо, Президентимиз таъкидлаганидек, тобора чуқурлашиб бораётган жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози мамлакатимизга таъсир кўрсатмайди, деб қараш мумкин эмас. Глобал иқтисодий маконнинг узвий бир қисми сифатида Ўзбекистон ҳам жаҳон иқтисодий инқирозининг салбий оқибатларини ҳис этмоқда. Хусусан, жаҳон хомашё бозорларида талабнинг сусайиши туфайли Ўзбекистон экспорт қиладиган қимматбаҳо ва рангли металлар, пахта, уран, нефть маҳсулотлари, минерал ўғитларнинг нархи тушиб бормоқда. Асосий савдо ҳамкорларимизнинг харид, тўлов қобилиятининг пасайиши экспорт тушумининг камайишига олиб келмоқда.

Мамлакатимизда бозор иқтисодиётига ўтиш тамойилларининг тўғри танланганлиги, жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозининг оқибатларини олдини олиш ва юмшатиш имконини берадиган омилларнинг шакллантирилганлиги ушбу инқирознинг иқтисодиётимизга таъсирини камайтиришда муҳим омил бўлмоқда. Шу ўринда тижорат банкларининг ликвидлилиги ва капиталлашув даражасини оширишга қаратилган сиёсатнинг изчиллик билан амалга оширилганлигини алоҳида таъкидлаш жоиз. 2005-2008 йилларда Президентимизнинг тижорат банкларининг капиталлашув даражасини оширишга қаратилган қатор фармон ва қарорлари қабул қилингани муҳим дастуриламал бўлиб хизмат қилмоқда. Тижорат банкларининг устав капитали миқдорини ошириш мақсадида 491 миллиард сўм маблағ ажратилди. Мамлакат иқтисодиётига жалб этилаётган хорижий инвестициялар миқдорининг барқарор ўсиш суръатлари таъминланмоқда. 2008 йилда иқтисодиётимизга жалб этилган хорижий инвестициялар 1,7 миллиард АҚШ долларини ташкил қилди. Бу 2007 йилдаги кўрсаткичга нисбатан 46 фоиз кўп демакдир. Жорий йилда мамлакатимизга 1 миллиард 800 миллион АҚШ доллари миқдорида инвестиция жалб этиш кўзда тутилган.

Президент Ислом Каримовнинг 2008 йилда мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2009 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамаси мажлисидаги маърузасида таъкидланганидек, ўтган йили ялпи ички маҳсулотнинг ўсиш суръатлари 9 фоизни ташкил қилди, жумладан, саноат 12,7 фоиз, истеъмол товарлари ишлаб чиқариш 17,7 фоиз, хизмат кўрсатиш ҳажми 21,3 фоизга ўсди. Бир сўз билан айтганда, ҳукуматимиз томонидан ишлаб чиқилган мамлакатимизда иқтисодиётни модернизациялаш ҳамда ислоҳ қилишни изчил ва босқичма-босқич амалга оширишнинг ўзига хос модели жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози шароитида ўзининг нақадар тўғри ва истиқболли эканлигини янада яққолроқ намоён этмоқда.

Яқинда Лондонда, жаҳон ялпи маҳсулотининг 80 фоиздан зиёдини ишлаб чиқарадиган 22 та йирик давлат иштирокида бўлиб ўтган саммит ҳам эътиборимизни тортди. Унда халқаро молиявий ва иқтисодий институтларни ислоҳ этиш, инвестициялар сиёсатини кучайтириш ва бошқа молиявий масалаларни ҳал этиш учун 1 триллион доллар, Халқаро валюта жамғармаси фаолиятини янада яхшилаш мақсадида 500 миллиард доллар маблағ йўналтириладиган бўлди. Буюк Британия бош вазири Гордон Брауннинг фикрича, саммит иштирокчилари жаҳон савдо-сотиғини ривожлантиришга туртки бериш учун 250 миллиард доллар ҳажмида экспорт кредитлари берилади, шунингдек, кризисдан азият чекаётган қашшоқ давлатларга молиявий ёрдамлар кўрсатиш учун Халқаро валюта фонди хазинасидан 50 миллиард доллар миқдорида олтин сотишга ҳам келишиб олингани мавжуд муаммоларни имкон қадар тез бартараф этишни таъминлайди, дейишмоқда мутахассислар.

Жаҳон молиявий инқирозининг ҳар бир мамлакатга таъсири, ундан кўриладиган зарарнинг даражаси ва кўлами биринчи навбатда шу давлатнинг молиявий-иқтисодий ва банк тизимларининг нечоғли барқарор ва ишончли эканига, уларнинг ҳимоя механизмлари қанчалик кучли эканига боғлиқлиги кўпчиликка аён. Таъкидлаш ўринлики, мазкур саммит Вашингтонда ўтказилган "Катта йигирматалик"ка нисбатан анча самарали ва ягона ёндашувга эгалиги билан ажралиб турди. Бу ўз навбатида молиявий инқироз жаҳон бўйлаб тобора кучайиб бораётган бир пайтда унинг оқибатларини бартараф этиш борасида ҳамкорликда фаолият олиб бориш лозимлигини тақозо этмоқда.

Ҳақиқатан ҳам ҳозирги кунда жаҳон ҳамжамиятини жиддий ташвишга солаётган глобал молиявий-иқтисодий инқироз кўланкаси тобора қуюқлашмоқда. Инқироз ривожланган ва ривожланаётган мамлакатларни чуқурроқ қамраб олмоқда. Бу эса мазкур давлатларда ишлаб чиқаришнинг пасайишига, ишсизликнинг ўсишига, аҳоли ҳаёт даражасининг ёмонлашувига олиб келмоқда. Инқироз, айниқса, меҳнат бозорига кучли зарба берди. Халқаро меҳнат ташкилотининг ҳисоботида қайд этилишича, 2009 йилда 1,4 миллиард киши, яъни сайёрамиз аҳолисининг чорак қисми қашшоқлик домига тушган. Халқаро шарҳловчиларнинг фикрича, мазкур саммитда қабул қилинган қарорлар тез орада самара беради, дейиш қийин. Аммо жаҳон иқтисодиётида муҳим ўрин тутган Халқаро валюта фондининг қўшимча 500 миллиард доллар миқдорида молиявий кўмак олиши иқтисодий томондан танг аҳволда қолаётган давлатларни оёққа туриб олишини таъминлайди.

Халқаро молиявий инқироз туфайли дунёда миллиардерлар сони 355 тага қисқарди. "Форбс" журналининг ёзишича, ҳозир "атиги" 793 нафар миллиардер қолган, уларнинг ҳам мол-давлати икки баробар камайган. Сайёрамизда энг бадавлат кишилар еттилигига кирувчи бойларнинг умумий сармояси 426 миллиард доллардан 254 миллиард долларга тушган. Хабарларга кўра, ҳозир дунёда энг бадавлат кишилар орасида биринчиликни "Майкрософт" корпорацияси асосчиси Билл Гейтс, 2-ўринни америкалик сармоядор Уоррен Баффет, учинчиликни эса мексикалик телемагнат Карлос Слим эгалламоқда, деб хабар беради ИТАР-ТАСС.

ДУНЁДАН ДАРАКЛАР

Олимпиада ҳомийлари

"Газпром" Сочида бўлиб ўтадиган Олимпиада-2014 ўйинлари учун қарийб 2 миллиард доллар маблағ ажратади. Бу ҳақда "Ведомости" газетаси хабар тарқатган.

Россиянинг мазкур йирик компанияси Жугба – Лазаревский-Сочи газ қувурига 21,9 миллиард рубль, 16 минг томошабинга мўлжалланган чанғи стадионига 14,5 миллиард рубль, 600 хонали чанғичилар учун ажратилган тўрт юлдузли меҳмонхонага 4,1 миллиард рубль ажратади.

Газ қувури 2010 йилда, чанғи мажмуаси 2011 йилнинг октябрида, меҳмонхона 2012 йилнинг май ойида қуриб фойдаланишга топширилиши кўзда тутилган. Шунингдек, «Олимпиада-2014» учун "Интеррос" 1,375 миллиард доллар, "Базовий элемент" компаниялари эса қарийб 1 миллиард доллар ажратади. Бош вазир ўринбосари Дмитрий Козакнинг маълум қилишича, умумий ҳисобда Олимпиада учун 206-218 миллиард рубль атрофида маблағ сарфланади. Аввалдан маълум бўлганидек, Сочидаги ўйинларнинг расмий ҳомийси "Ростнефть" 160-180 миллион доллар таклиф этган.

Ишсизлик 8,5 фоиз

АҚШ меҳнат вазирлигининг маълум қилишича, мамлакатдаги ишсизлик даражаси 8,5 фоизгача кўтарилган ва сўнгги 25 йилдаги энг юқори кўрсаткич қайд этилган.

Ўтган ойда Америкада яна 663 мингта иш ўрни қисқартирилган. Мутахассисларнинг фикрича, ишсизлик даражасининг ортиб бориши шу билан чекланмайди. Мана ярим йилдирки, ишсизлар сони қўрқинчли суръатда ўсиб бормоқда. Шу йилнинг февраль ойида ишидан айрилганлар сони 8,1 фоизни ташкил этган. Ваҳоланки, 2008 йилнинг октябрь ойида бу кўрсаткич 6,6 фоиз эди, холос. Европа Иттифоқидаги иқтисодий кўрсаткичлар ҳам мутахассисларни хавотирга солмоқда. Шу йил февраль ойида ушбу кўрсаткич 8,5 фоизгача ўсган. Бу қилинган башоратлардан 0,2 фоиз кўпдир. Евровалютадан фойдаланадиган 16 мамлакатдаги ишсизлар армияси ҳозирда 13,5 миллион кишига яқинлашиб қолган.

Сайловлар якунланди

Македония мамлакатида амалдаги ўнг марказий блок номзоди Георгий Иванов президентлик сайловларида ғалаба қозонди.

Рейтер хабарига кўра, у 2-турда сайловчиларнинг 60 фоиз овозига эга бўлган. Г.Ивановнинг рақиби социал-демократчи Любомир Фрчкоский овозлар ҳисобкитоби якунланишини ҳам кутмай, ўз мағлубиятини тан олди. Маълумотларга қараганда, сиёсий тадбирда қатнашган сайловчилар сони 42 фоизни ташкил этди. Қоидага кўра, сайловлар сайловчиларнинг 40 фоизи иштирок этганда ҳақиқий ҳисобланади. Давлат раҳбари ўзгарган яна бир мамлакат Словакиядир. Унинг амалдаги президенти Иван Гашпарович ўтган шанба куни бўлиб ўтган сайловлар натижасига кўра, иккинчи муддатга сайланди. Иван Гашпарович 55,5 фоиз овоз тўплаб, 44,5 фоиз овоз тўплаган рақиби мухолифат номзоди Илвет Радичовни ортда қолдирди.

Интернет хабарлари асосида
Нодира АБДУЛЛАЕВА
тайёрлади

РАНГИН ДУНЁ

Маҳфуза ХУДАЙБЕРГАНОВА,
"Milliy tiklanish" мухбири

Каппадокия

мўъжизаларга бой макон

Каппадокияни бугун бутун дунё сайёҳлари "эртаклар шаҳри" деб аташади. Негаки, бу ердаги ғаройиб тоғлар, турли рангдаги қоя ва сирли лабиринтлар, водийлар худди эртакларда таърифланганидек қадим ва сеҳрли ўлкани эслатади. Шундай эса-да, Каппадокиянинг тарихи қадимги цивилизациялар даври билан чамбарчас боғлиқ. Тахминан миллион йил аввал ҳозирги Туркиянинг марказий ери ҳисобланган Каппадокия ҳудудида бир қанча вулқонлар отилиши натижасида ажойибу ғаройиб, дунёда тенги йўқ табиат мўъжизаси рўй беради.

Ўша даврда вулқонлар ниҳоятда кўп бўлганлиги боис водийда турли географик ўзгаришлар юз берган. Бундан ташқари вулқон тинчиганидан сўнг лава ва кул билан қопланган водийга табиий шамол ва ёмғир ўзгача чирой бериб у ерни яна 300 метрга кўтаради. Шунингдек, бу ердаги қояларга боқиб, қачонлардир яшаган қадимги цивилизация аста-секин водийни ҳаёт учун мослаштира бошлаганидан далолат беради. У ерда яшаган илк аҳоли табиат яратган қоялардан туйнукчалар очиб уйчалар, ер остида эса шаҳарлар барпо қилишган.

Энг катта ана шундай тошдан ясалган уйлар конус шаклидаги қояда жойлашган. Йиллар ўтиши билан, тоғ ён бағирларида христиан черковлари қурилган. Каппадокия водийларида барпо этилган меъморий ёдгорликларда Византия империясининг меъморий услуби акс этган. Шу тариқа қояларда яшаган илк аҳоли I-IV асрлардаёқ ўз динига мансуб бўлган маданиятни ярата бошлаган. Мутахассисларнинг фикрича, қоя деворларидаги тасвирлар, фрескалар ҳам ана шундан далолат беради. Қадимги одамлар қояларнинг юмшоқ массадан таркиб топганлигидан фойдаланиб, яшаш учун мос уйчалар қуришга ҳечам қийналишмаган. Бироқ, айрим уйлар қояларнинг учларида жойлашганлиги боис, одамзот у ерга қандай қилиб қўналғалар қурган дея, ўйлаб қолади киши. Бора-бора водийда бир қанча еrости шаҳарлари пайдо бўлган. Маҳаллий аҳоли уларни "троглодит"лар деб аташган. Тарихий маълумотларга қараганда, ўша троглодитларда минга яқин кишилар душманлардан жон сақлаш имкониятига эга бўлишган.

Каппадокиянинг энг марказий қисмидаги миттигина қишлоқчани маҳаллий аҳоли "Гереме" деб атайди. Бугунги кунда бутун дунёдан келган сайёҳлар мўъжизавий шаҳарни томоша қилишдан аввал ана шу қишлоқда тўхтаб ўтишади. Ҳатто сайёҳлар бу ерни "Каппадокиянинг юраги" деб ҳам аташади. Тахминан икки минг киши яшайдиган бу қишлоқни йигирма дақиқа ичида айланиб чиқса бўлади. Бироқ, қишлоқ кўчаларини яхши билмайдиган сайёҳлар учун бу мушкулроқ. Негаки, эртакнамо қўналға ўзига яраша сир-синоатларга бойлиги боис, бу ерда бегонанинг адашиб қолиши ҳеч гап эмас. Шунинг учун сайёҳларга махсус автобусларда йўлбошчи кузатувида сайрга чиқишга рухсат берилади.

Каппадокиянинг яна бир гўзал манзараси Пушти водийда акс этади. Гереме қишлоғидан бироз узоқроқда жойлашган бу водий турли рангда жилоланиши билан фарқ қилади. Водий эрта тонгда қуёш нурида сариқ-қизил тусга кирса, кун ботаётганда жигаррангда кўзни қамаштиради. Айниқса, водийдаги баҳайбат "қўзиқорин" шаклидаги қоялар худди ёмғирдан сўнг бодраб чиққан бир талай қўзиқоринларни эслатади.

— Водийга қарасам, худди қўзиқоринлар ортидан эльф ёки гномлар пайдо бўлиб қоладигандек туюлади. Табиат нақадар санъаткор, нақадар ажойиб, бу мўъжизанинг ўзгинаси, ҳатто бўлиши мумкин эмас, дегинг келади, — дейди сайёҳлардан бири.

Дарҳақиқат, Каппадокиянинг мўъжизавий манзараси ҳақида жуда кўп гапириш мумкин. Бироқ, минг гапир юз гапир ўз нигоҳингга ҳеч нарса тенг келолмайди. Шунинг учун бу ажиб манзарани кўзингиз билан кўрганингиз маъқул. Бу дунё мўъжизаларга бой. Унга ошно бўлмасликнинг, табиат мўъжизаларидан ҳайратланмасликнинг ҳечам иложи йўқ.

МЕНДА САВОЛ БОР!

Ички маҳсулот қандай ҳисобланади?

Иқтисодда мамлакатларнинг ялпи ички маҳсулоти, ялпи миллий маҳсулоти деган иборалар учрайди. Бу тушунчалар нимани англатади? Уларнинг ўзаро фарқи нимадан иборат?

Анвар САЪДУЛЛАЕВ,
Асака шаҳри

Ялпи ички маҳсулот тегишли иқтисодиёт учун ички ишлаб чиқариш омилларида яратилган маҳсулот қийматини баҳолайди. Ўтиш иқтисодиётига эга мамлакатларнинг ҳозирги даврдаги амалиётида ялпи миллий маҳсулот эмас, балки ялпи ички маҳсулотни ҳисоблаш анча осонроқ. Чунки мамлакат фуқароларининг хорижда ишлаб чиқарган маҳсулотлари ҳақидаги статистик маълумотни тўплаш бирмунча қийин.

Маҳсулотларнинг аксарияти бозорга келиб тушишидан аввал бир неча ишлаб чиқариш босқичидан ўтади. Мураккаб товарларнинг айрим қисмлари ва компонентлари бир неча марта ҳисобланишига йўл қўймаслиги учун пировард маҳсулотнинг фақат бозор қиймати ҳисобга олинади. Кўрсатиладиган хизмат турлари ҳам худди шу тарзда статистика томонидан қамраб олинади. 2008 йилда Ўзбекистонда ялпи ички маҳсулот ўсиши 9 фоизни ташкил этган. Бу орқали иқтисодий ўсишнинг янада жадаллашуви таъминланди.

Ялпи ички маҳсулот ўсиши саноат маҳсулотлари, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқариш, шунингдек, чакана савдо айланмаси, пуллик хизматлар ҳажми кўпайиши ҳисобига таъминланди. ЯИМ кўрсаткичи аҳоли жон бошига тақсимланганда мамлакатдаги иқтисодий имкониятлар янада ойдинлашади. Масалан, Хитой иқтисодиётида ялпи ички маҳсулот ҳажми жуда юқори, аммо 1 млрд. 300 миллион аҳолига тақсимлаганда, атиги 250-300 долларни ташкил этади. АҚШ, Япония ва Германияда бу кўрсаткич 1500-2500 долларга тенг.

НИГОҲ

ҲУНАРЛИ ЭЛ — ХОР БЎЛМАС

Ортиқ уста ясаган сандиқлар

нафақат ўзимизда, балки чет элда ҳам харидоргир

Сайёра ҲАЙИТБОЙ қизи, "Milliy tiklanish" мухбири

Сандиқчилик касб-кори кўп йиллик тарихга эга. Ундан аждодларимиз, ота-боболаримиз уй-рўзғор буюми сифатида кенг фойдаланишган. Энг муҳими у ҳамон уйимиз кўрки ва керакли жиҳоз сифатида қадрланади. Шунданми, унга бўлган эҳтиёж ва талаб бугун ҳам камайган эмас.

Тошкентнинг қоқ маркази Кўкча маҳалласида ҳунармандсандиқчилар оиласида туғилиб ўсган Ортиқ ака Ҳожираҳимов ана шундай кўҳна касб-корни давом эттириб келаётган моҳир ҳунармандлардан бири саналади. Ортиқ акани сандиқчилик сир-асрорларини билиш ниятида суҳбатга тортамиз.

- Оилада 10 ўғил бўлиб, мен 5-фарзандман. Яхши эслайман, армиядан янги келган кезларим эди. Раҳматли отам анча вақт бетоб бўлиб ётиб қолдилар. Ўша вақтларда қандай қилиб дадамнинг устахонасига кириб қолганим, 2-3 та қути ва сандиқ ясаганимни ўзим ҳам билмай қолганман. Тузалиб оёққа турган дадам қилган ишимни кўриб, шу ернинг ўзидаёқ фотиҳа бериб қўя қолганлар,- дея кулиб эслайди уста.

Дўконни тўлдириб турган бежирим, ҳашамдор, аммо бири-бирини такрорламайдиган миллий услубдаги сандиқларни кўриб ҳайратланамиз. Қизиқишимиз янада ортади.

- Сандиқ ясаганда нималарга эътибор бериш керак?

- Энг аввало, ёғочларни Тошкент ҳавосига кўникитириш керак. Чунки ҳар бир нарса дастлаб ҳавога мослашиши керак. Ёғочлар обдон тобини олиб бўлгач, яхшилаб қуритилади ва ана шундан кейингина ишни бошлаш мумкин.

Бизни битта сандиқни ишлашга қанча мих кетишию, қанча вақт сарфланиши ҳам қизиқтиради.

— Катта буюртма сандиққа 7200 дона, яъни роппа-роса 1 кг. мих кетади, ўртачасига 3000 та мих кетса, кичикроқ сандиқ ясашга ундан камроқ 1500-2000 га яқин мих ишлатилади. "Она-бола" сандиқни ясаш учун камида 3 кун меҳнат қилиш керак. Энг асосийси, ишни бошлашдан олдин ниятни холис қилишни унутмаслик лозим. Чунки сандиқ одатда тўй-ҳашам учун сотиб олинади. Яхши кунларда ишлатиладиган сандиқларни меҳр бериб ясаш керак. Шундагина маҳсулот ҳам сифатли, ҳам чиройли чиқади ва ундан кўп йиллар фойдаланиш мумкин бўлади. Раҳматли дадам харидор пулининг қиммати унинг оз ё кўплигига боғлиқ эмас, рози бўлиб берилган пул қадрли ва баракали бўлади, дердилар. У кишининг сўзларига амал қилиб кам бўлмадик. Бу айниқса, тўй-ҳашам, уй қурганда жуда билинар экан. Тўй ва ҳашарларда уйга одам сиғмай кетганини кўриб, ота касбини танлаб янглишмаганимга амин бўламан.

3 ўғил, 2 қизнинг отаси, ширин невараларнинг бобоси Ортиқ акани "Хувайдо" маҳалласида саховатпеша инсон, моҳир ҳунарманд сифатида ҳурмат қилишади.

- Маҳалладошларимни жуда яхши кўраман. Уларнинг деярли барчасининг уйида мен ва ака-укаларим ясаган сандиқлар яхши кунига яраётганидан хурсандман.

Ҳаётнинг йўли силлиқ ва ҳар доим ҳам равон бўлавермас экан.

- 1988 йили оғир бетоб бўлиб қолдим,- дейди уста. - Шундай қийин дамларимда кунимга маҳалладошларим ярадди. Муболаға бўлмасин мени уларнинг меҳри оёққа турғизди, тузалиб кетишимга ишонч, куч-қувват берди. Бунга ота касбни эгаллаб, уларнинг дуосини олганим, яхшими ёмонми маҳалладошларимнинг кунига яраётганим сабаб бўлган бўлса ажаб эмас. Отамнинг яхши инсон бўлганликлари, айрим тўй-ҳашамларда ясаган сандиқларини ҳатто совға қилиб юбориш одатлари бўлганлигини кўп гапиришади. Дадамнинг яна бир яхши одатлари бор эди: харидорни дуосиз кузатмасдилар.

Ҳам устоз, ҳам падар Муҳаммадамин акадан ана шундай яхши хислатларни ўзлаштирган устанинг ўзи ҳам бугунги кунда ўнлаб шогирдларга устозлик қилмоқда.

- Катта ўғлим Жамолиддин 3 яшарлигида кўргазмага қути ясаб ҳаммани лол қолдирган эди. Ҳозир бошқа соҳада ишласа-да, менга қарашиб туради. Ўғилларимнинг ҳаммаси ҳам сандиқчиликдан хабардор.

- Дўконга сандиқ учун келган харидорни суҳбатга тортдик. Нега айнан миллий услубда ясалган сандиқ сотиб олмоқчисиз?

- Тўғри, замонавий услубдаги сандиқлар ҳам ёмон эмас, лекин менга кўпроқ ўзимизнинг миллий услубдагилари ёқади. Одамлардан яхши уста ким деб сўрасам, шу кишини айтишди. Сандиқлари чиндан яхши экан,- дейди харидор Каримахон Исмоилова.

Ясаган сандиқлари нафақат Ўзбекистонда, ҳатто чет элларда, жумладан, Германия, АҚШ, Болгария, Россиягача етиб борган уста Ортиқ акага бугун кўпчилик ҳавас қилади.

Мустақиллик шарофатидан ҳунармандларнинг елкасига ҳам офтоб тегди. Республикамиз миқёсида ҳунармандлар уюшмаси ташкил этилиб, Ортиқ акага ўхшаган минглаб уста ҳунармандларнинг бошини қовуштирди. Уларга ҳар томонлама шароит ва имконият яратиб бераётган, маҳсулотларини чет элларда намойиш қилинишига яқиндан ёрдам бериб, доимо қўллаб-қувватлаётган уюшмалар фаолияти чиндан-да таҳсинга сазовор.

Ортиқ ака 1994 йилдан бери Тошкент шаҳар "Ҳунарманд" уюшмаси аъзоси, сулоланинг 3-авлод вакили. Асосий умид ва нияти бир-биридан чиройли сандиқлар ясаш, билганларини давом эттирадиган ҳунарманд шогирдлар етиштириш.

- Сандиқчиликни ўрганмоқчи бўлганларга эшигим ҳар доим очиқ. Ҳазрат Навоийнинг "Ҳунарни асрабон нетгумдир охир, олиб туфроққаму кетгумдир охир", деган гўзал байтлари бор. Шогирдларим эртага катта уста бўлиб етишиб чиқишса менга бундан катта бахт йўқ.

Ортиқ аканинг гапларидан кўнглимиз ёришди. Токи улар каби инсонлар, ҳунармандлар бор экан аждодларимиздан бизга мерос бўлиб келаётган миллий қадриятларимиз авлодларимизга ҳам мерос бўлиб қолажак.

БОЛАЛАР СПОРТИ

Бўлажак чемпионлар маскани

Ориф ХОЛИҚУЛОВ, "Milliy tiklanish" мухбири

Ёш авлодни мустақил Ватанимизга садоқат руҳида тарбиялаш, меҳнат қилишга ўргатиш, касб-ҳунар сирларини эгаллашда спортнинг роли жуда катта. Ургут туман халқ таълими бўлимида бўлганимизда келажагимиз бўлмиш ёшларга бўлган эътиборни кўриб қувондик, ҳавасимиз келди.

- Президентимизнинг болалар спортини ривожлантириш борасидаги эътибори ғамхўрлик намунасидир,- дейди туман халқ таълими бўлими мудири вазифасини бажарувчи Мустафо Файзиев. -Ўқувчиларимизнинг спорт билан мунтазам шуғулланишлари учун етарли имкониятлар яратилди. Бунинг натижаси ўлароқ 58 та мактабда замонавий янги спорт заллари фойдаланишга топширилди. Шу йилнинг ўзида бюджет маблағлари ҳамда болалар спортини ривожлантириш жамғармаси маблағлари ҳисобига учта спорт заллари қурилаётир.

Тумандаги 4 та болалар ва ўсмирлар спорт мактабини бўлажак чемпионлар маскани, десак муболаға бўлмайди. 272 та секцияда 3639 нафар ўқувчи спортнинг кураш, бокс, оғир атлетика, енгил атлетика, дзю-до, футбол, волейбол, қўл тўпи тури билан шуғулланишади. 131 нафар мураббийларнинг деярли барчаси ўз соҳаси бўйича катта билим ва тажрибага эга. Шу боисдан ўқувчилар мусобақаларда катта муваффақиятларга эришишмоқда. Ўғил болалар волейбол жамоаси Сирдарёда ўтказилган "Умид ниҳоллари" мусобақаларида иштирок этиш шарафига муяссар бўлишди.

2008 йилда 121-мактаб ўқувчиси Отабек Насимжонов Ўзбекистон чемпионатида 2-ўринни эгаллади. 91-мактабнинг 7-синф ўқувчиси М.Нарзуллаев карате бўйича Ўзбекистон чемпиони бўлди. 121-мактаб ўқувчиси Муниса Турсунова ўтган йили Осиё чемпиони бўлиб, [illegible] жаҳон чемпионатида иштирок этди. Футбол бўйича ўсмирлар ўртасида Осиё чемпионлари Достон Абдураҳмонов, Зоҳид Пиримов 2010 йил Мисрда ўтказиладиган жаҳон чемпионати финалига йўлланма олишди. Туманда ўқувчиларнинг ёзги таътил кунларини мароқли ўтказиш, саломатликларини тиклаш ва спорт маҳоратларини оширишлари доимий диққат-эътиборда.

ЎГИТ

Мард иши равшанлигу мардоналик,
Ҳийладир номард иши, бегоналик.

* * *

Қўлни кўрмай баъзилар кўргай қалам,
Ўйлагай ул — шу қалам этгай рақам.

БИЛАСИЗМИ?

1990 йили сайёрамизда об-ҳаво ниҳоятда илиқ келган. Бундай ҳол сўнгги бир ярим аср ичида кузатилмаган экан.

* * *

Дунёдаги энг йирик Индонезия архепилаги 13 мингта оролдан таркиб топган. Архепилаг яримой шаклида бўлиб, 5600 километрга чўзилган.

* * *

Кильдин оролида (Баренц денгизи) жойлашган кўл чинакам табиат мўъжизаси ҳисобланади. Кўлнинг юзасидаги сув чучук, чуқурроқдагиси эса шўр. Энг тубида ҳаёт деярли йўқ. У ерда балиқлар тугул, бактериялар ҳам яшамайди.

ТУРФА ОЛАМ

Роботнинг ўзи бошқарди

Тўлиқ автоматлаштирилган тизим инсоннинг аралашувисиз генетик тадқиқот ўтказди.

Science журналининг ёзишича, "Адам" лақабли робот-олим "етим" ферментлар вазифасини ўрганган. Сиз учун қизиқ туюлган бу атама ген коди номаълум бўлган оқсил катализаторларга берилади. Шундай қилиб, робот-олим 13 та ана шундай "етим" ферментларни таҳлилдан ўтказиб кўради. Натижада, у генлардан қай бири ўзидан юқоридаги ферментларни ажратишини аниқлайди. Шундан сўнг, робот бир нечта зарур тадбирларни амалга ошириб, навбатдаги тажрибаларни бир ўзи бажаради ("Адам" кўпчиликка маълум роботлардан фарқ қилади. У жуда кўп асбоб-ускуна ва компьютерларни жамлаган лаборатория жиҳозига ўхшаб кетади). Тажрибалар ниҳоясига етгач, "Адам" 12 йўналиш бўйича ишлаб чиққан илмий хулосаларини эълон қилган. Мазкур роботни яратган олимлар тажрибани ўзлари ҳам ўтказиб кўришгач, "Адам" вазифани бенуқсон бажарганига амин бўлишади. Олимларнинг айтишича, бунақаси ҳали бўлмаган. Ахир, шу кунгача роботлар илмий даражадаги вазифани уддалай олмайди, деган фикр юрарди. Бироқ, "Адам" бунинг аксини исботлади. Ҳозирда робот-олим бошқа мутахассислар текширувидан ўтиш учун тайёргарлик кўраяпти.

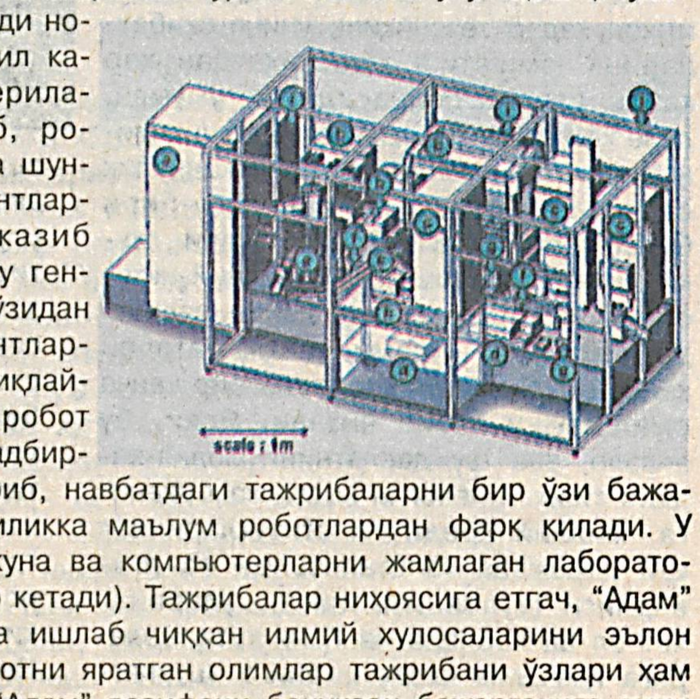

"Хаббл"дан навбатдаги тортиқ

Бир гуруҳ астрономлар "Хаббл" орбитал телескопи орқали етарли даражада ўрганилмаган космик объектларни суратга олишга муваффақ бўлишди.

Мазкур объектлар интернетдан фойдаланувчиларнинг берган овозини ҳисобга олган ҳолда суратга олинган. Маълумотларга қараганда, тахминан 140 минг киши ана шундай овоз бериш жараёнларида қатнашган. Бироқ, овозга қўйилган галактикалар орасида Arp 274 гуруҳига кирувчи галактика ғолиб чиққан. Жисм спиралсимон бўлиб, у Ердан тахминан 400 нур йил узоқликда жойлашган экан. Ана шу гуруҳга кирувчи иккита галактика эса юлдузга айланиш жараёнини бошидан ўтказаётган эмиш. Эслатиб ўтамиз, "Хаббл" космик телескопи 1990 йилдан бери орбитани тадқиқ қилади. Шу кунгача НАСА ва Европа космик агентлиги ҳамкорликда кўплаб халқаро лойиҳаларни "Хаббл" кўмагида амалга оширган. Телескоп ер юзини 97 дақиқада, секундига 8 километр тезликда айланиб чиқади.

Кўпроқ балиқ енг

Манчестерлик дерматолог-шифокорлар тери саратонига дучор бўлишни истамаганларга кўпроқ ёғли балиқ ейишни тавсия этишмоқда.

Қолаверса, таркибида омега 3 ёғ кислотаси мавжуд бўлган балиқ юрак ва қон-томир фаолиятини ҳам яхши томонга ўзгартирар экан. Энг сўнгги тадқиқотларга кўра, балиқ ва ундаги ёғ кислотаси терини ҳар хил шикастланишлардан, айниқса, ДНК таъсиридан ҳимоя қиларкан. Маълумки, тери саратони қуёш тиғида кўпроқ тобланиш натижасида авж олади. Агарда тери таъсирчан бўлса, унда бу касалликка йўлиқиш янада тезлашади. Бироқ, олимлар бунинг олдини олиш мумкин, деган фикрдалар. Шу мақсадда, улар турли хил синов ва тажрибаларни ҳам ўтказиб кўришган. 42 нафар соғлом кўнгиллилар ушбу тадқиқотда қатнашиб, ҳар куни овқатга қўшимча равишда балиқ мойидан истеъмол қилиб туришган. Орадан бир ой ўтиб, уларнинг терисидаги ҳимояланиш даражаси 33 фоизга ўсган. Бугунги кунда тери саратонидан азият чекаётганлар жуда кўпчиликни ташкил қилади. Биргина Буюк Британияда бу касалликка чалинганлар сони 100000 атрофида. Йилига эса 2000 киши тери саратонидан вафот этади. Шундай экан, вақтида чорасини кўринг ва шифокорлар тавсиясига амал қилинг.

З.ЗОИРЖОНОВ тайёрлади

МАДАНИЯТ ЯНГИЛИКЛАРИ

Қардошлик ришталари

Илья ДИЛЬМАНОВ, "Milliy tiklanish" мухбири

Ажиниёз номидаги Нукус Давлат педагогика институтида "Мухтор Авезов — дўстлик ва донолик куйчиси" мавзуидаги илмий-амалий конференция бўлиб ўтди. Конференцияда Ўзбекистон Фанлар академияси Қорақалпоғистон бўлими, Бердақ номидаги Қорақалпоқ Давлат университети олимлари, Қорақалпоғистон Республикаси миллий ва маданий маркази вакиллари иштирок этишди.

Конференцияни институт ректори вазифасини бажарувчи, тарих фанлари доктори Маман Сарибоев олиб борди. Мазкур институтнинг қозоқ тили ва адабиёти кафедраси томонидан ташкил этилган ушбу тадбирда Ажиниёз номидаги НДПИ "Миллий истиқлол ғояси" кафедраси мудири, фалсафа фанлари доктори, академик Жуманазар Бозорбоев, Бердақ номидаги КДУ туркий филологияси кафедраси доценти, филология фанлари номзоди Қайиржон Аралбоев, Ажиниёз номидаги НДПИ «Ўзбек адабиёти» кафедраси профессори Каримбой Қурамбоев, "Қорақалпоқ адабиёти" кафедраси профессори Абдусайит Пахратдинов, ЎзРФА Н.Давқараев номидаги Тил ва адабиёт институти катта илмий ходими, филология фанлари номзоди Пардабой Нажимов «Қозоқ тили ва адабиёти» кафедраси ўқитувчиси Турғанбека Абдреймова адабий алоқалар, адиб ижодининг асл моҳияти мавзусида маъруза қилдилар.

Тадбир сўнгида институт қошидаги тўгарак аъзолари томонидан тайёрланган концерт дастури намойиш этилди. Шунингдек, "Бесқала" қозоқ халқ театри ижодкорлари ижросидаги замонавий ва миллий қўшиқлар ҳам барчага манзур бўлди.

"Катта ашула" АССЮ совриндори

Осиё ва Тинч океани минтақасидаги ЮНЕСКО Маданий маркази (АССЮ,Токио, Япония) Номоддий маданий меросни муҳофаза қилиш фаолиятини тарғиб этиш мақсадида 2007 йилдан буён ҳар икки йилда махсус танлов ўтказиб келмоқда. Ўзбекистон Республикаси бу конвенцияга 2008 йил 29 апрелда қўшилган ва ЮНЕСКО репрезентатив рўйхатига Бойсун туманининг маданий макони ва "Шашмақом" мумтоз мусиқаси анъаналари киритилган. 2008-2009 йиллар танлови учун Ўзбекистон Республикаси Маданият ва спорт ишлари вазирлиги ва Бадиий академия ҳамкорлигида тайёрланган "Катта ашула" лойиҳаси тақдим этилиб, АССЮ совринига сазовор бўлди.

Янги спектакль

Наманган вилоят мусиқали драма ва комедия театри ижодкорлари Иномжон Турсунов ва Санжарали Одилов қаламига мансуб "Армонлар исканжаси" спектаклини болажонларга тақдим этди. Ушбу спектакль ёшлар ва ўсмирлар ҳаётидан олинган бўлиб, қизиқарли драматизм, ўткир сюжети билан томошабинларда яхши таассурот қолдирди.

Айни пайтда эса ижодий жамоа Ўзбекистон халқ шоири Охунжон Ҳакимовнинг "Бу чоллар ёмон чоллар" асарини саҳналаштираяпти. Шунингдек, наманганлик ёш драматург Нурилло Аббосхоннинг "Кулгусини йўқотган бойлар" асари ҳам театр репертуаридан ўрин олган.

Жонли семинар

Наманган шаҳридаги 58-ихтисослашган умумтаълим мактабининг ахборот-ресурс марказида "Оммавий тадбирларнинг энг янги услубларини ахборот-ресурс марказларида татбиқ этиш" мавзуида вилоят семинари бўлиб ўтди.

Семинарнинг асосий мақсади жойларда китоб тарғиботини янада яхшилаш, ахборот-ресурс марказларини замонавий моддий-техник асбоб-ускуналар билан таъминлаш, соҳага чет эл инвестицияларини жалб қилиш, шаклланиб бораётган янги тизим фаолиятини такомиллаштириш билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилди.

Семинарда вилоят, шаҳар ва туманлар халқ таълими бўлимларининг умумтаълим мактаблари ахборот-ресурс марказларининг раҳбарлари ўзаро тажриба алмашдилар.

Ахборот-ресурс марказларининг ўзига хос жиҳатлари шундаки, мазкур муассасаларда нафақат мактабларнинг ўқувчилари, балки ўша ҳудуддаги аҳолини ҳам турли мавзулардаги адабиётлар ва янгиликлар билан таъминлаш кўзда тутилган. Марказлар фаолиятида интернет имкониятларидан фойдаланиш тадбирлари ҳам олиб борилмоқда. Вилоятда бу борадаги ташкилий-амалий ишлар ниҳоясига етказилган марказлар сони 84 тага етди.

Семинарнинг бадиий қисмида мактаб ўқувчилари томонидан саҳналаштирилган маърифий-мусиқий томоша намойиш этилди.

Мухтасархон КАРИМОВА, Ҳусан БУРҲОНОВ

Газетанинг навбатдаги сони 22-апрель чоршанба куни чиқади.

VATAN TUYG'USI HAR NARSADAN USTUN
MILLIY TIKLANISH

МУАССИС: ЎЗБЕКИСТОН "МИЛЛИЙ ТИКЛАНИШ" ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ

ҲОМИЙ: «МАТБУОТ ТАРҚАТУВЧИ» АКЦИЯДОРЛИК КОМПАНИЯСИ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ

Ахтам ТУРСУНОВ, Ахрор АҲМЕДОВ, Ғолибшер ЗИЯЕВ, Сувон НАЖБИДДИНОВ, Муҳаммаджон ҚУРОНОВ, Ражаб ЖУМАНИЁЗОВ, Ғафуржон МУХАМЕДОВ, Улуғбек МУҲАММАДИЕВ, Шоира УМАРОВА, Рустам ҚОСИМОВ, Баҳодир ШАРОФОВ, Арслон ЭШМУРОДОВ

Бош муҳаррир: Жалолиддин САФОЕВ

Муаллифлар фикри таҳририят нуқтаи-назаридан фарқланиши мумкин. Реклама ва эълонлардаги факт ва далиллар учун таҳририят жавобгарликни ўз бўйнига олмайди.

ТАҲРИРИЯТ МАНЗИЛИ: Тошкент-100000, Амир Темур кўчаси, 1-тор кўча, 2-уй

Газета ҳафтанинг чоршанба куни чиқади.
Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан № 0223 рақами билан рўйхатдан ўтган.
Буюртма — Г-323, Адади — 4564

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ва саҳифаланди

ТЕЛЕФОНЛАР: (8-371) 234-87-74, 234-87-73, 234-86-41 ФАКС: (8-371) 234-69-55, 234-01-47

Ҳажми 4 босма табоқ офсет усулида босилди. Қоғоз бичими А-2

Саҳифаловчи: Акбар ШОДИЕВ
Навбатчи муҳаррир: Исмат ХУДОЁРОВ
Навбатчи: Дилноза ҲАЙИТОВА

«ШАРҚ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй

Босишга топшириш вақти — 21.00.
Топширилди — 21.00.